

01

Bestuursverslag 2017

SVO vakopleiding food

INHOUDSOPGAVE

0. Inleiding	5
1. Organisatie in ontwikkeling 2017	7
1.1 De verankering van de regiostructuur	7
1.2 Een nieuwe strategische koers	7
1.3 Versterking van de medezeggenschap	7
1.4 Professionele ontwikkeling van de organisatie en de medewerkers	8
1.5 Kwaliteitsborging	8
1.6 Juridische structuur	8
1.7 Organogram	9
1.8 Samenwerking IGO, Raad van Advies, OR en studentenraad	10
1.9 Verslag Raad van Toezicht	12
1.10 Ontwikkelingen in governance	15
1.11 Training & Advies BV	15
2. Onderwijs in ontwikkeling	17
2.1 Inspelen op onderwijskundige- en programmaontwikkelingen	17
2.2 Ontwikkelingen in examinering	17
2.3 Intake	18
2.4 Ontwikkeling Nederlands en rekenen	18
2.5 Ontwikkeling BPV-beleid	18
2.6 Excellentieplan	19
2.7 Onderwijs in regio Midden	19
2.8 Onderwijs in regio Zuidoost	20
2.9 Onderwijs in regio Noordwest	21
2.10 Onderwijs in regio Noordoost	23
2.11 Onderwijs in regio West en Zuidwest	24
2.12 Onderwijscijfers	25
3. Van markt naar aanbod	27
3.1 Kwalitatieve arbeidsmarktontwikkeling	27
3.2 Kwantitatieve arbeidsmarktontwikkeling	27
3.3 Positionering in de markt	28
3.4 Ontwikkeling opleidings- en trainingsaanbod	28
3.5 BOL-opleidingen	29
3.6 Samenwerking scholenveld vmbo-mbo-hbo	30
3.7 Samenwerkingspartners	30
4. Medewerkers in ontwikkeling	32

5.	Kwaliteitsborging	39
5.1	Ontwikkeling kwaliteitszorg	39
5.2	Resultaten audits	40
5.3	Risico's	42
5.4	Naleving Notitie helderheid	44
5.5	Klachtenafhandeling	45
5.6	Vertrouwenscommissie	46
6.	Financiële verantwoording 2017	48
6.1	Financiën	48
6.2	Kengetallen	55
6.3	Treasurybeleid	55
6.4	Continuïteitsparagraaf	56
6.5	Europese aanbesteding	61
6.6	Wet vermindering afdracht loonbelasting (WVA)	61
7.	Geconsolideerde jaarrekening	63
7.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2017	64
7.2	Geconsolideerde staat van baten en lasten 2017	65
7.3	Geconsolideerde kasstroomoverzicht 2017	66
7.4	Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2017	67
7.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017	73
7.6	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	78
7.7	Bestemming van het resultaat	78
7.8	Gebeurtenissen na balansdatum	78
7.9	Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten 2017	79
7.10	Overzicht verbonden partijen	82
7.11	Bezoldiging van bestuurder en toezichthouders	83
8.	Enkelvoudige jaarrekening	86
8.1	Enkelvoudige balans per 31 december 2017	87
8.2	Enkelvoudige staat van baten en lasten 2017	88
8.3	Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 2017	89
8.4	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017	90
9.	Ondertekening	101
10.	Overige gegevens	103
10.1	Controleverklaring	103
11.	Bijlagen	107
11.1	Nevenfuncties Raad van Toezicht en College van Bestuur	107
11.2	Gebruikte afkortingen	108

0.	Inleiding	5
1.	Organisatie in ontwikkeling 2017	7
2.	Onderwijs in ontwikkeling	17
3.	Van markt naar aanbod	27
4.	Medewerkers in ontwikkeling	32
5.	Kwaliteitsborging	39
6.	Financiële verantwoording 2017	48
7.	Geconsolideerde jaarrekening	63
8.	Enkelvoudige jaarrekening	86
9.	Ondertekening	101
10.	Overige gegevens	103
11.	Bijlagen	107

INLEIDING

Bouwen en ontwikkelen

SVO vakopleiding food heeft in 2017 de lijn doorgetrokken die in het najaar van 2016 al zichtbaar was: de omvorming van de oude unitstructuur naar de regiostructuur. 2016 was het jaar van de reorganisatie en 2017 werd het jaar van opbouw en versterking. De beoogde resultaten uit het reorganisatieplan, zoals formatiereductie en kostenreductie, werden al in het voorjaar van 2017 behaald. Met als resultaat dat het sociaal plan op 24 februari 2017 werd beëindigd.

Oorspronkelijk stond drie jaar gepland voor deze transitie, maar al na achttien maanden behaalden we de gewenste resultaten. Dat was een opgave voor de gehele organisatie en alle SVO-medewerkers. Het is ook een compliment aan alle collega's, want ondanks het roerige jaar 2016 is hun betrokkenheid bij en loyaliteit aan SVO onverminderd groot gebleven. Deze conclusie deelde de Inspectie van het Onderwijs na audits en gesprekken met medewerkers.

Belangrijke aandachtspunten

In 2017 was er veel aandacht voor de herformulering van de strategie, voor de verankering van de strategie in de afdelings- en teamplannen, kwaliteitsborging, kwalitatieve versterking van het managementteam, professionalisering van medewerkers, versterking van de medezeggenschap vanuit OR en studentenraad en de verdere verbetering en innovatie van het onderwijs.

Op weg naar SVO 2.0

Het bouwen aan SVO 2.0 is een voortdurend proces van organisatieontwikkeling en onderwijsontwikkeling. Als vakinstelling is er ons heel veel aan gelegen om de nauwe band met het bedrijfsleven te borgen en te versterken. De tevredenheid van onze stakeholders - bedrijven en studenten - is absolute prioriteit in het licht van onze positie in de samenleving en arbeidsmarkt.

Betrokken onderwijsorganisatie

2017 is daarom vooral het jaar geworden van versterking van organisatie en onderwijs en verdere verankering van onze relatie met het bedrijfsleven. Onze stakeholders vragen een actieve en betrokken onderwijsorganisatie en die houding is bij SVO onverminderd groot gebleven.

Met vriendelijke groet,

Karel de Leest
Voorzitter College van Bestuur
SVO vakopleiding food

hoofdstuk 1

0.	Inleiding	5
1.	Organisatie in ontwikkeling 2017	7
2.	Onderwijs in ontwikkeling	17
3.	Van markt naar aanbod	27
4.	Medewerkers in ontwikkeling	32
5.	Kwaliteitsborging	39
6.	Financiële verantwoording 2017	48
7.	Geconsolideerde jaarrekening	63
8.	Enkelvoudige jaarrekening	86
9.	Ondertekening	101
10.	Overige gegevens	103
11.	Bijlagen	107

1. ORGANISATIE IN ONTWIKKELING 2017

1.1 De verankering van de regiostructuur

In het najaar van 2016 kreeg de nieuwe regiostructuur haar beslag. In 2017 werkten we vooral aan versterking van de regio en de regioteams en aan het verbeteren van de teamplannen en de kwaliteitsborging. In de nieuwe structuur moesten docenten meer met elkaar samenwerken en van elkaar leren en werden docenten breder dan voorheen ingezet. Bovendien moest in elke regio de zichtbaarheid bij bedrijven en toeleverende scholen worden vergroot. De nieuwe BOL-opleiding Generation Food, die in 2017 op vier SVO-locaties werd uitgevoerd, betekende ook dat SVO én de opleiding bekend moesten worden bij vmbo's. Alle regioteams staken veel energie in het vertellen van het verhaal van SVO en van de opleidingen in hun gebied. In 2017 gaven alle regio's een belangrijk deel van deze transitie vorm en is de nieuwe structuur geland in de gehele organisatie.

1.2 Een nieuwe strategische koers

De wijzigingen rond de bekostiging, het portfolio, de discussies over goed onderwijs, de positie van de vakinstelling, de relatie met het bedrijfsleven en de landelijke dekking van SVO vereisten een nieuwe en aangescherpte koers voor de komende jaren. In 2016 is een begin gemaakt met het formuleren van een nieuwe strategische koers van SVO. Dat deden we samen met alle stakeholders van SVO: met medewerkers, studenten, de Raad van Advies, leden van de Raad van Toezicht, aangesloten bedrijven en het management. Ons nieuwe strategische document, 'Met passie en ambitie, Strategisch Plan SVO vakopleiding food 2017-2020', is definitief opgeleverd in het voorjaar van 2017 en was het vertrekpunt voor afdelings- en teamplannen. Met alle medewerkers zijn de nieuwe strategie en de borging besproken. Vervolgens bespraken alle leidinggevendenden met hun teams de strategie en beschreven ze hun bijdrage vanuit hun afdeling of regio. De nieuwe strategie is de komende jaren richtinggevend voor alle plannen van SVO. SVO moet zich als vakinstelling blijvend verbeteren om zo voor alle stakeholders het logische antwoord te blijven voor opleidingsvragen in het brede domein van food.

1.3 Versterking van de medezeggenschap

SVO had al enkele jaren een gebrekkig functionerende studentenraad, door de landelijke spreiding van SVO en het feit dat er (vanwege het ontbreken van een BOL-opleiding) enkel BBL-studenten zitting in hadden. Dit betekende dat studenten na hun werk uren moesten rijden om aanwezig te zijn bij een vergadering van de studentenraad. In de praktijk bleek dat niet goed te werken en was de opkomst bij vergaderingen soms matig. In 2017 is daarom besloten om een 'getrapte' studentenraad in te voeren: zowel een studentraad in de regio als daarnaast een lagere frequentie van de landelijke studentenraad. De vergadering van de landelijke studentenraad, inmiddels aangevuld met BOL-studenten, wordt steeds voorbesproken in de regio.

Een nieuwe OR

In 2017 hielden we verkiezingen en is een geheel nieuwe OR aangetreden. Eind december 2017 werd de nieuwe OR getraind in taken en verantwoordelijkheden en werd een aantal dossiers voorgelegd voor instemming of advies. De instemming op de begroting is in 2017 zowel besproken met de studentenraad als de OR en beide gremia gaven instemming op de hoofdlijnen van de begroting.

1.4 Professionele ontwikkeling van de organisatie en de medewerkers

De kern van onze nieuwe strategie is dat SVO blijvend moet werken aan verbetering en versterking van de kwaliteit: van de organisatie én van de medewerkers. In het onderwijs, maar ook in de ondersteuning zijn de kwaliteit en professionaliteit van de individuele medewerker sterk bepalend voor de tevredenheid van stakeholders. Vandaar dat in de strategie professionalisering een erg belangrijk thema is. Op basis van het nieuwe strategische plan is in 2017 een professionaliseringsplan geschreven, dat op onderdelen die professionalisering beschrijft. Voor de medewerkers in het onderwijs betekent dit dat zij moeten groeien in hun pedagogisch-didactische vaardigheden, het werken in teamverband en elk jaar stage moeten lopen bij bedrijven. Voor de medewerkers in de ondersteuning betekent dit dat er aandacht is voor individuele scholing, versterking van het team en brede inzetbaarheid.

1.5 Kwaliteitsborging

In oktober 2016 bleek bij een audit van de Inspectie van het Onderwijs dat de kwaliteitsborging en daarmee de aansluiting tussen strategie en teamplannen onvoldoende was. Dat was logisch, omdat het nieuwe strategisch plan van SVO nog niet definitief was en er al wel teamplannen waren geschreven. Ook in het licht van de hectiek bij SVO, de reorganisatie en de nieuw-gevormde onderwijsteams was die onvoldoende kwaliteitsborging geen verrassing. In 2017 staken we erg veel energie in de aansluiting tussen de nieuwe strategie en de teamplannen. De leidinggevenden werkten veelvuldig met hun teams aan de verbinding met de strategie en het eigenaarschap voor hun verantwoordelijkheden. Eind 2017 hield de Inspectie wederom een audit, het 4JO. De Inspectie oordeelde dat er behoorlijke voortgang is geboekt op het onderdeel kwaliteitsborging. SVO heeft nog wel stappen te zetten op het gebied van pedagogische didactische kwaliteiten van het onderwijspersoneel en borging van examinering.

1.6 Juridische structuur

Het Bestuursverslag en de jaarrekening van de Stichting Vakinstelling SVO bevatten de geconsolideerde resultaten van de volgende juridische entiteiten:

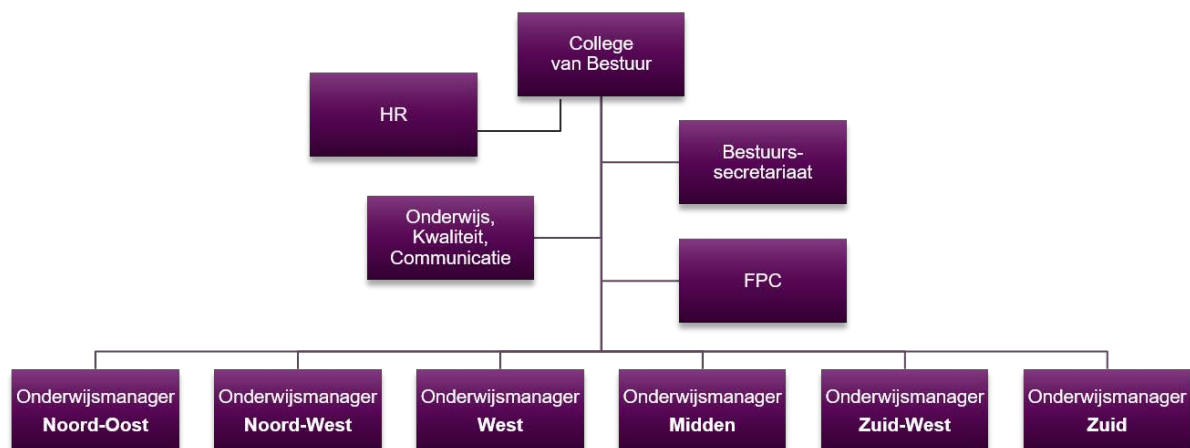
- Stichting Vakinstelling SVO
- Stichting SVO Faciliteiten
- SVO Holding BV
- SVO Training en Advies BV
- SVO Uitgeverij BV
- SVO Lobex BV

1.7 Organogram

De Stichting Vakinstelling SVO, kortweg SVO vakopleiding food, bezit samen met Stichting SVO Faciliteiten alle aandelen in SVO Holding, die op haar beurt alle aandelen bezit van de drie andere BV's. De Stichting SVO Faciliteiten is opgenomen in de consolidatie (SVO Groep), omdat het een beleidsafhankelijke rechtspersoon is van SVO vakopleiding food. Dit blijkt onder andere uit de primaire doelstelling van SVO Faciliteiten: het bevorderen van de beroepsontwikkeling in de foodbranche, door het faciliteren van huisvesting en onderwijsmiddelen voor het bieden van middelbaar beroepsonderwijs.

De voorzitter van de Raad van Bestuur van SVO Faciliteiten is Karel de Leest, die ook voorzitter is van het College van Bestuur van SVO vakopleiding food. Stichting SVO Faciliteiten stelt via huur materiële vaste activa ter beschikking aan SVO vakopleiding food, zowel huisvesting als onderwijsmiddelen.

Stichting SVO Faciliteiten, SVO Holding BV, SVO Training & advies BV, SVO Uitgeverij BV en SVO Lobex BV maken deel uit van het private deel van de SVO Groep. Stichting Vakinstelling SVO maakt deel uit van het publieke domein.

1.8 Samenwerking igo, raad van advies, or en studentenraad

SVO streeft naar een optimale, open en transparante samenwerking met medezeggenschapsorganen en vakbonden.

Samenwerking IGO

Actuele ontwikkelingen die te maken hebben met de arbeidsmarktontwikkeling binnen SVO en de continuïteit van de SVO vakopleiding food, worden in het Instelling Georganiseerd Overleg (IGO) besproken met vertegenwoordigers van de AOB, FvOv-UNIE/ NFTO en CNV Onderwijsbonden. In 2017 was er, in het bijzijn van een vertegenwoordiger van de ondernemingsraad, één IGO-bijeenkomst.

De belangrijkste onderwerpen die besproken zijn:

- Strategisch plan SVO 2017-2020.
- Stand van zaken herstructurering en formatiereductie.
- Ontwikkeling studentenaantallen.
- FUWA-traject.
- (Aanvullende) bekostiging OCW.
- Actuele financiële situatie en meerjarenperspectief.

Samenwerking Raad van Advies

In 2017 overlegde de Raad van Advies met de directie over de volgende onderwerpen:

- Strategisch plan SVO 2017-2020.
- Status herstructurering.
- Voortgang BOL-opleiding Generation Food.
- Verkenning arbeidsmarkt.

Samenwerking studentenraad

In 2017 overlegde de studentenraad drie keer met de directie en binnen de regio vonden er gesprekken plaats tussen klassenvertegenwoordigers van de studentenraad en de onderwijsmanager. De onderwerpen die aan bod kwamen:

- Strategisch plan SVO 2017-2020.
- Begroting 2018.
- Status gesprekken OCW en Inspectie van het Onderwijs.
- Stand van zaken Generation Food.
- Instemmingsaanvraag vakantierooster studenten 2017-2018.
- Instemmingsaanvraag schoolkosten 2017-2018.
- Instemmingsaanvraag uniforme lestijden.
- Instemmingsaanvraag klachtenprocedure SVO.
- Instemmingsaanvraag hoofdlijnen begroting 2018.
- Ledenwerving studentenraad en voorzitterschap.
- Organisatie, promotie en werkwijze studentenraad.
- Training studentenraad (JOB Academy).
- BPV Verbeterplan.
- Kwaliteitsplan.
- Reglement studentenraad.
- Studententevredenheidsonderzoek SVO.

Samenwerking ondernemingsraad

In 2017 vond er zeven keer formeel overleg plaats. Daarnaast bespraken ondernemingsraad en directie regelmatig lopende zaken en ontwikkelingen. De belangrijkste onderwerpen die zijn behandeld:

- Begroting 2018 en meerjarenbegroting 2019-2022.
- Adviesaanvraag Professionaliseringplan 2017-2020.
- Stand van zaken sociaal plan SVO 2016-2018.
- Implementatie strategieplan SVO 2017-2020.
- Jaarcijfers 2016 en financiële kwartaalrapportages 2017.
- Ziekteverzuim.
- Instemmingsaanvragen (vakantierooster studenten, verplichte vrije ADV-dagen, niet-roosterbare weken, reglement gesprekscyclus, reglement werkoverleg, RIE).
- Mobiliteitsregeling en rittenadministratie.
- Onderzoek standplaatsen.
- Salarismix.
- Traject van-werk-naar-werk.
- SVO informatiebeveiliging en privacybeleid.
- Stand van zaken BOL-opleiding Generation Food.
- Plan van aanpak FUWA-traject en de voortgang.
- Voortgang project Koe bij de horens.
- FUWA-traject.
- OR-verkiezingen.

In september 2017 besloten vier leden van de OR te stoppen met OR-werkzaamheden vanwege onvrede over de onderlinge werkwijze. Er zijn toen in overleg met het zittende OR-lid verkiezingen georganiseerd. Op 11 december is de nieuwe OR geïnstalleerd en zijn de nieuwe leden een hele week getraind en geschoold in OR-verantwoordelijkheden en OR-taken. In die week is ook een aantal documenten voorgelegd ter instemming of advies. Onder begeleiding van een externe coach zijn die documenten voorbereid en besproken in de formele OR-overlegvergadering.

1.9 Verslag raad van toezicht

Verantwoording

Inleiding

Na een jaar van spanning en onzekerheid over de toekomst was 2017 een jaar waarin SVO veel in beweging zette, op weg naar een ambitieuze stip aan de horizon in 2020. De ambities zijn geduid in het nieuwe strategisch plan 'Met passie en ambitie, Strategisch Plan SVO vakopleiding food 2017-2020'. Op basis van doelstellingen, gericht op student, werkveld en organisatie, willen we onze positie als vakopleiding food verstevigen. De in 2016 aangekondigde reorganisatie met een looptijd van drie jaar, is binnen één jaar gerealiseerd en werd medio 2017 beëindigd. De veerkracht van het personeel en organisatie was en is groot. Met enorme inzet en betrokkenheid is gewerkt aan de kwaliteit van het onderwijs, met aandacht voor de student en het werkveld. Het bewaken van de uitvoering van het strategisch plan en het scheppen van randvoorwaarden hiervoor, vormen de belangrijkste taken van het College van Bestuur voor de komende jaren.

Maatschappelijk en intern toezicht

In 2017 was de aandacht van de Raad van Toezicht met name gericht op de implementatie van het plan van aanpak dat met het ministerie van OCW was overeengekomen, op de financiën en de toekomst van SVO. Het harde werken heeft zijn vruchten afgeworpen. Sinds eind 2017 staat SVO niet meer onder verscherpt toezicht. In 2017 heeft de Raad van Toezicht, in lijn met het toezichtskader, aandacht besteed aan onderwijs, financiën, (re)organisatie en het plan van aanpak. Het College van Bestuur informeerde de Raad van Toezicht veelvuldig en uitgebreid over de genoemde ontwikkelingen.

Focus op de toekomst

Doordat de reorganisatie eerder kon worden afgerond, konden we de focus verleggen naar de toekomst van SVO. De Raad van Toezicht heeft in haar toezichthoudende rol goedkeuring gegeven aan het Jaarverslag 2016 en aan de begroting voor 2018. De Raad van Toezicht bewaakte in 2017 of de organisatie in control is. Ze controleerde of het College van Bestuur de risico's overzag en afdoende beheersmaatregelen trof om het aangaan van onbeheersbare risico's te voorkomen. De Raad van Toezicht is van mening dat het College van Bestuur dit in 2017 voldoende en adequaat heeft gewaarborgd. De Raad spreekt haar waardering uit voor de resultaten die het afgelopen jaar zijn bereikt en bedankt medewerkers, directie en bestuur voor het vele goede werk dat is verricht.

Raad van Toezicht en intern functioneren

De Raad van Toezicht ziet erop toe dat het College van Bestuur SVO adequaat bestuurt. De taken, bevoegdheden en profielkenmerken van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de statuten en het bestuursreglement. De Raad van Toezicht is zo samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, het College van Bestuur en elk deelbelang, onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

Samenstelling (per 31 december 2017)

De Raad van Toezicht van SVO bestond in 2017 uit de volgende leden:

- Mevrouw C.K. Vinckers (voorzitter)
- Mevrouw Mr. N. van den Berg
- De heer drs. J.H.G. Goebbels (tot en met 16 december 2017)
- Mevrouw Ir. M. Hovenkamp (vanaf 14 december 2017)
- De heer W.P. Hoogenboom
- De heer drs. H.H. Post

Vanwege het aflopen van de benoemingstermijn trad de heer Goebbels op 14 december 2017 af. Op diezelfde datum is mevrouw Hovenkamp toegetreden tot de Raad van Toezicht, zodat de volledige bezetting van vijf leden gehandhaafd blijft.

Vergaderingen

De Raad van Toezicht vergaderde in 2017 vier keer met het College van Bestuur. De Raad van Toezicht kwam eenmaal bijeen voor een themabijeenkomst met de heer H. van Nieuwkerk (MBO in Bedrijf). Met de ondernemingsraad kwam de Raad van Toezicht twee keer samen en er waren twee bijeenkomsten van de Werkgeverscommissie.

De volgende onderwerpen zijn besproken in de vergaderingen van de Raad van Toezicht:

- Vaststellen begroting 2018.
- Meerjarenbegroting 2019-2023.
- Jaarcijfers 2016 en financiële kwartaalrapportages 2017.
- Goedkeuren Bestuursverslag 2016 en de controleverklaring van de externe accountant.
- Managementletter 2016.
- Risicoanalyse/Operatie schoon schip.
- Goedkeuren treasury statuut.
- Rapport van bevindingen financieel continuïteitstoezicht Inspectie van het Onderwijs.
- Gesprekken ministerie OCW en voortgang verbeteracties.
- Bekostiging 2017/aanvullende bekostiging OCW.
- Voortgang herstructurering en formatiereductie.
- Terugkoppeling gesprekken met de vakbonden.
- Evaluatie FUWA.
- Stand van zaken Wet vermindering afdracht onderwijs.
- Strategisch plan 2017-2020.
- Strategische verkenning en scenario-analyse 2025.
- Beleidsplan 2018.
- Huisvesting.
- Voortgang verbeterplan SVO.
- Stand van zaken BOL-opleiding Generation Food.
- Audit Inspectie van het Onderwijs.
- Onderwijs en onderwijskwaliteit.
- Implementatie herziene kwalificatiestructuur.
- Rapport Staat van de instelling MBO van Inspectie van het Onderwijs.
- Statutenwijziging Stichting Vakinstelling SVO.
- Statuten Raad van Advies SVO.
- Jaaragenda (activiteiten) Raad van Toezicht 2017.
- Profiel schets vacatures Raad van Toezicht en de werving van twee nieuwe leden.
- Bezoldiging Raad van Toezicht SVO.
- Bezoldiging College van Bestuur.

In de vergadering van 8 juni 2017 lichtte accountantsbureau EY de jaarcijfers van 2016 toe en zijn de managementletter en het accountantsverslag besproken.

Kerncommissie

De Raad van Toezicht heeft een Auditcommissie Finance, in overeenstemming met de Branchecode Governance en ter voorbereiding op besluitvorming. De Auditcommissie Finance was in 2017 als volgt samengesteld:

- De heer drs. H.H. Post (voorzitter)
- Mevrouw mr. N. van den Berg

Auditcommissie Finance

De Auditcommissie Finance vergaderde driemaal. De commissie besteedde aandacht aan de resultaatontwikkeling, zoals gerapporteerd via de kwartaalrapportages, de jaarrekening en het Bestuursverslag over 2016 en de begroting voor 2017. De kwalitatieve prestaties van de afzonderlijke organisatieonderdelen kwamen aan bod, evenals de risicobeoordeling daarvan en de integrale auditplanning.

Bezoldiging

De voorzitter van de Raad van Toezicht ontvangt een vergoeding van € 9.750 per jaar (exclusief btw) en de leden € 6.500 per jaar (exclusief btw). Deze vergoedingen blijven onder de norm van de WNT. De bezoldiging voor leden van de Raad van Toezicht zijn aan maxima gebonden (voorzitter maximaal 15% en lid maximaal 10% van maximum CvB-beloning van € 141.000). Bovenstaande bedragen blijven daar ruim binnen.

Rooster van aan- en aftreden

NAAM	BENOEMING	HERBENOEMING	AFTREDEN
Mw. C.K. Vinckers	1 mei 2014	30 april 2018	30 april 2022
Mw. Mr. N. van den Berg	22 maart 2016	21 maart 2020	21 maart 2024
Dhr. drs. J.H.G. Goebbels	17 december 2009	16 december 2013	16 december 2017
Dhr. W.P. Hoogenboom	26 augustus 2010	25 augustus 2014	25 augustus 2018
Mw. Ir. M. Hovenkamp	14 december 2017	13 december 2021	13 december 2025
Dhr. drs. H.H. Post	1 januari 2016	31 december 2019	31 december 2023

*) In verband met de mutaties in 2018 is geworven voor nieuwe leden.

Raad van Toezicht April 2018

1.10 Ontwikkelingen in governance

Governance in het mbo staat al een aantal jaren hoog op de agenda bij SVO.

Professionalisering en deskundigheidsbevordering van het toezicht en de toezichthouders zijn in veel mbo-organisaties actueel. Actuele thema's zijn:

- Versterking van financieel beheer. Om binnen SVO het financiële toezicht te professionaliseren is er een Auditcommissie Finance, die naar tevredenheid functioneert.
- Versterking van onderwijskwaliteit. 'De lat omhoog' is het motto uit actieplan Focus op Vakmanschap en hét motto van SVO. Het toezicht richt zich daar ook op. Naast de Auditcommissie Finance wordt mogelijk een Auditcommissie Onderwijs in het leven geroepen. In 2017 was dat nog niet het geval. Met het aantreden van nieuwe leden is het voornemen om de Onderwijscommissie begin 2018 in het leven te roepen.
- Verbeteren van intern toezicht en horizontale verantwoording. In 2015 heeft SVO een Raad van Advies ingesteld. Dit College bestaat uit vertegenwoordigers van bedrijven uit de foodsector die als klankbord fungeren voor het bestuur en management van SVO. Door de inhoudelijke betrokkenheid te beleggen bij deze Raad van Advies, kan de Raad van Toezicht zich verder ontwikkelen in de toezichtsrol.
- Verder verbeteren van productieve vormen van tegenspraak tussen:
 - College van Bestuur en Raad van Toezicht.
 - College van Bestuur en management.
 - College van Bestuur en medezeggenschap (OR en studentenraad).
 - Raad van Toezicht en medezeggenschap (OR en studentenraad).
 - College van Bestuur en externe belanghebbenden en stakeholders.
- Meer focus op kwaliteitsverbetering over de hele linie.
- Meer aandacht voor beter presterende studenten.
- Integrale transparante systematiek van checks and balances voor zowel intern als extern toezicht.
- Verbetering positie, kwaliteit en onafhankelijkheid van interne toezichthouders.

1.11 Training en Advies (T&A)

Training & Advies BV is het private deel van SVO en biedt commerciële trainingen en trajecten aan het bedrijfsleven. In 2017 is vooral ingezet op kwaliteitsverbetering van het commerciële aanbod, financieel zicht op inkomsten en uitgaven en verbetering van het functioneren van het commerciële team. Vanwege de transitie van de organisatie en de scheiding van het commerciële deel en het publieke deel, stuurde de bestuurder van SVO ook in 2017 de afdeling Training & Advies rechtstreeks aan.

hoofdstuk 2

0.	Inleiding	5
1.	Organisatie in ontwikkeling 2017	7
2.	Onderwijs in ontwikkeling	17
3.	Van markt naar aanbod	27
4.	Medewerkers in ontwikkeling	32
5.	Kwaliteitsborging	39
6.	Financiële verantwoording 2017	48
7.	Geconsolideerde jaarrekening	63
8.	Enkelvoudige jaarrekening	86
9.	Ondertekening	101
10.	Overige gegevens	103
11.	Bijlagen	107

2. ONDERWIJS IN ONTWIKKELING

2.1 Inspelen op onderwijskundige- en programmaontwikkelingen

Per 1 augustus 2016 zijn alle opleidingen gestart in de herziene kwalificatiestructuur (HKS). Per 1 augustus 2017 zijn alle opleidingen (uitgezonderd de koksopleidingen) ook operationeel in de ELO (elektronische leeromgeving).

Ontwikkelen van opleidingen

De onderwijsstaf en de inhoudsdeskundigen in de onderwijsteams in de regio's werkten samen bij de ontwikkeling van de opleidingen naar de HKS en de ELO. Ze werken ook samen bij de evaluatie van de uitvoering van de opleiding en eventuele bijstellingen. Verder startten we naast de inhoudelijke en operationele optimalisatie met het verbeteren van de opleidingen in het gedachtegoed van blended learning. Hierbij spelen we in op de behoeften van de branche, de student en de nieuwe mogelijkheden die beschikbaar en bruikbaar zijn.

Online-methode GPS

In 2016-2017 is methode GPS voor de vakken Nederlands, rekenen en Engels integraal operationeel geworden. Deze methode maakt het mogelijk tijd-, plaats- en onafhankelijk onderwijs te volgen. Naast de digitale leeromgeving is ook hardcopy materiaal beschikbaar. In schooljaar 2017-2018 centraliseerden we het beheer (aanvraag en uitgifte van licenties), waardoor we kunnen borgen dat alle studenten over een licentie beschikken bij aanvang van de opleiding. Het gebruik van de methode wordt cyclisch geëvalueerd met de gebruiker en de uitgever en waar nodig bijgesteld.

2.2 Ontwikkelingen in examinering

Toetsen en borgen kwaliteit

Met de invoering van de ELO is ook een nieuw elektronisch toetssysteem voor de theorietoetsen ingericht en geïmplementeerd. In de uitvoering bestaan ook nog papieren toetsen, vanwege de technische onmogelijkheden op sommige uitvoeringslocaties.

De prestatieregistratie is nog niet geautomatiseerd. Dit betekent dat de prestaties handmatig moeten worden overgezet van de ELO naar KRD. In 2017 zetten we de eerste stappen om deze automatiseringsslag te maken, om daarmee ook het risico van de transfer te minimaliseren. In 2018 verwachten we dit te kunnen operationaliseren.

Ontwikkeling examineren in de beroepspraktijk

De ontwikkelingen rond de HKS en de ELO hebben ook gevolgen voor de praktijktoetsen. Toetsing van de praktische vaardigheden vindt voor een groot deel plaats in de BPV. Dit betekent dat de rol van de praktijkbegeleider verandert. Van de praktijkbegeleider wordt nu verwacht dat hij de praktische competenties van de student beoordeelt. Naast praktische logistieke zaken die goed geïmplementeerd moeten zijn, is het beoordelen ook een vaardigheid op zich. In 2017 zijn grote slagen gemaakt om de praktische zaken goed in te regelen. Zo zetten we stappen om de praktijkbegeleider beter toe te rusten. Er zijn contactdagen in de regio georganiseerd om goede voorlichting te kunnen geven. De training en opfrustraining voor praktijkbegeleiders zijn geactualiseerd en er is meer aandacht voor de rol van beoordelaar. We gaan een tijd- en plaatsonafhankelijke training lanceren.

2.3 Intake

In 2016 bleek dat het vastgestelde intakeproces wel wordt uitgevoerd, maar dat het niet altijd eenduidig gebeurt en dat de registratie niet volledig is. Kwaliteitszorg zette in 2017 acties in die moeten leiden tot een helder beleid rond het proces van aanmelding, intake en inschrijving. Het proces moet eenduidig zijn en ook eenduidig worden uitgevoerd. De acties leidden tot een hernieuwde procesinrichting, inclusief de bijbehorende administratieve processen, van aanmelding tot inschrijving. Ook de processen rond de intaketesten en verantwoording van de directe instroom zijn geïntegreerd opgenomen. Dit proces wordt jaarlijks geëvalueerd en mogelijk bijgesteld.

2.4 Ontwikkeling Nederlands en rekenen

Met de operationalisering van het gebruik van de methode GPS voor de vakken Nederlands, rekenen en Engels, heeft SVO ook de programmering van deze vakken op de lesdagen aangepast. De studenten werken in de geprogrammeerde tijd voor de generieke vakken zelfstandig onder begeleiding van een docent. Cyclisch verzorgt een expertdocent generieke vakken de lessen, om nog niet-opgeloste vakinhoudelijke problematiek op te pakken. In 2017 zijn de methode GPS en de programmering op de lesdagen geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Dit wordt in 2018 systematisch vervolgd.

2.5 Ontwikkeling bpv-beleid

In 2015 zijn alle Nederlandse kenniscentra gecentraliseerd in één landelijke organisatie: Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). Sinds 1 augustus 2015 valt de accreditatie van de leerbedrijven onder de verantwoordelijkheid van SBB. Vanaf 2016 zijn gevolgen hiervan op enkele kritische punten duidelijk geworden. De branche geeft aan expertise te missen en de kwaliteit van de leerbedrijven staat niet meer onder controle van SVO. Voor SVO blijft het belangrijk om in beeld te houden hoe zij haar invloed kan blijven aanwenden.

Cyclisch verbeteren BPV

Het cyclisch verbeteren van de BPV staat hoog op de agenda (Kwaliteitsplan MBO 2015-2018) en kreeg in 2016 specifiek vorm in het BPV-verbeterplan van SVO. De portefeuille BPV is ondergebracht bij een onderwijsmanager.

Het BPV-verbeterplan richt zich op:

- Visie van SVO vakopleiding food op de BPV (markt en beroep en begeleiding).
- Professionalisering van praktijkbegeleiders.
- Optimaliseren en verbeteren van processen en uniform werken volgens die processen.
- Verbeteren aansluiting/verbinding tussen BPV-programma en onderwijsprogramma.
- Verbeteren van de begeleiding (mbo-adviseurs, praktijkbegeleiders).
- Vergroten van tevredenheid bij studenten en leerbedrijven.

Alle voorgenomen acties voor 2017 zijn ingepland en waar mogelijk uitgevoerd. Hierbij stonden het zichtbaar maken van het contact met het bedrijf en het betrekken van het bedrijfsleven centraal. De tevredenheid van het bedrijfsleven is continu gemonitord en de bedrijfsbezoeken door mbo-adviseurs worden geregistreerd. De mbo-adviseurs zijn regelmatig aanwezig op de lesdag, waardoor de verbinding tussen docent-student-adviseur wordt versterkt. De adviseurs zijn in het vierde kwartaal van 2017 geschoold in gesprekstechnieken ter ondersteuning en verbetering van de begeleidingsvaardigheid.

2.6 Excellentieplan

Als onderdeel van het Kwaliteitsplan 2015-2018 heeft SVO vakopleiding food een excellentieplan opgesteld. Naar aanleiding van de rapportage in het eerste kwartaal van 2017 en het gesprek met MBO in Bedrijf in het tweede kwartaal, hebben we het plan herschreven naar de actuele situatie. Kern van het herschreven excellentieplan is dat SVO, naast de basis van goed beroepsonderwijs dat opleidt tot vakmanschap, studenten in staat stelt om 'onderscheidende meerwaarde' te creëren. Hierbij richt SVO zich op drie thema's: vakmanschap, ondernemerschap en internationaal burgerschap. In 2017 leverde het excellentieplan een programma op waarbij studenten verdiepende of verbredende scholing kunnen volgen. Daarnaast namen studenten deel aan vakwedstrijden en traden ze als keurder op bij wedstrijden. De keurende studenten volgden vooraf een opleiding voor productkeuring.

Aandachtspunten in 2018 zijn het verbreden van het aantal opleidingen dat deelneemt aan de vakwedstrijden en het mogelijk maken van internationale BPV voor BOL-studenten.

2.7 Onderwijs in de regio midden

Het onderwijs in de regio Midden wordt verzorgd op de locaties Houten, Spakenburg en Velp. Eind 2017 stonden er in deze regio 478 studenten ingeschreven. Ten opzichte van 2016 is dit een stijging die vooral ten goede komt aan de BOL-opleiding Generation Food en de koksopleiding. Generation Food is gestart met het tweede leerjaar. Het aantal fte is 10,5 en het aantal medewerkers bedraagt dertien. De functies van de medewerkers zijn als volgt verdeeld:

- Elf docenten.
- Twee opleidingsadviseurs.
- Een onderwijsmanager.

Het team

Het team had in de eerste helft van 2017 te maken met wisselingen van leidinggevend. Vanaf augustus gaven de teamleden invulling aan enkele belangrijke thema's die in de aanloop naar 2018 zijn uitgezet. Voorbeelden zijn de verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven, het verminderen van het aantal voortijdig schoolverlaters en het vergroten van de student-tevredenheid. Om nog beter aan te sluiten bij de wensen en de behoeften van de studenten, is in iedere klas een klassenvertegenwoordiger aangesteld. Periodiek bespreken de onderwijsmanager en de klassenvertegenwoordiger het onderwijs.

Professionalisering

Het team heeft een aantal gezamenlijke trainingen gevolgd in het kader van deskundigheidsbevordering. Drie medewerkers uit het team volgen een opleiding. Andere collega's hebben één of meerdere (vak)trainingen gevolgd en succesvol afgerond.

Keuzedelen

In 2017 boekten we voortgang met de keuzedelen. In samenwerking met ondernemers en praktijkopleiders uit het bedrijfsleven organiseerden we in Houten succesvolle keuzedelendagen.

Voorlichting en werving

In 2017 is de samenwerking met de vmbo-scholen in de regio verder geïntensiveerd. We verzorgden diverse gastlessen en op circa 25 scholen in de regio gaven we voorlichting. Diverse klassen van toeleverende scholen kwamen langs voor een kennismaking. Er waren ook meeloopdagen voor aankomende studenten. In Utrecht was SVO aanwezig op de studiebeurs Midden. Op deze beurs was veel belangstelling voor onze Generation Food-opleiding en voor de nieuwe BOL-opleiding Food, Hospitality en Leadership, die met ingang van 1 augustus 2018 in Houten start.

Gastcolleges en excursies

Om de lessen zoveel mogelijk aan te laten sluiten op de beroepscontext, verzorgen vakmensen uit het bedrijfsleven gastlessen. In 2017 is een inventarisatie gemaakt van gastdocenten. Veel ondernemers reageerden hierop. Zij hebben inmiddels een gastles verzorgd of zijn benaderd om een gastles te geven op één van onze locaties. Diverse groepen bezochten in 2017 een bedrijf of instelling om de op school opgedane kennis aan te vullen.

Bedrijfsleven en arbeidsmarkt

Het bedrijfsleven staat de komende jaren voor grote uitdagingen. Doordat de vraag naar geschoolde medewerkers op de arbeidsmarkt stijgt, wordt het steeds moeilijker om hen te vinden. In samenwerking met een aantal grote foodbedrijven in de regio zijn enkele in-company-trainingen gestart. In 2017 organiseerden we een eerste meeloopdag voor praktijkbegeleiders in Houten, waarbij praktijkbegeleiders konden kennismaken met ons onderwijs. Er werd verdieping gezocht in de verschillende rollen vanuit het leerbedrijf en de school.

2.8 Onderwijs in de regio zuidoost

Het onderwijs in de regio Zuidoost wordt verzorgd op de locaties Best (hoofdlocatie), Roermond, Ittervoort en Valkenburg. Eind 2017 stonden er in deze regio 298 studenten ingeschreven. Dit is ten opzichte van 2016 een daling en dit was ook verwacht. Vooral de opleidingen van Retail & Ambacht hebben beduidend minder studenten. In augustus 2017 startte op de locatie Best een tweede groep Generation Food, wat het totaal in de regio Zuidoost op negen BOL-studenten brengt. Het aantal fte is 13,2 en het aantal medewerkers is veertien. De functies van de medewerkers zijn als volgt verdeeld:

- Elf docenten.
- Twee opleidingsadviseurs.
- Een facilitair beheerder.

Team

Het team werkte in 2017 actief aan een aantal belangrijke thema's. De thema's zijn in een actieve vorm verwerkt in een teamplan. Het team is hiermee aan de slag gegaan en maakte de koppeling naar de strategie helder. Eén van de punten in het teamplan was de kwaliteitsverbetering van het onderwijs. Om nog beter aan te sluiten bij de wensen en de behoeften van de studenten, is in iedere klas een klassenvertegenwoordiger aangesteld. Periodiek voeren de onderwijsmanager en de klassenvertegenwoordigers gesprekken over het onderwijs. Het punt onderwijskwaliteit is geëvalueerd en wordt weer meegenomen in het teamplan voor 2018.

Professionalisering

Het team heeft een aantal gezamenlijke trainingen gevolgd in het kader van deskundigheidsbevordering. Vakdagen zijn ingepland voor het complete team, om actuele zaken met elkaar te bespreken. De introductie van smartborden is extra verhelderd met een training. Drie medewerkers volgen een opleiding.

Keuzedelen

In 2017 boekten we voortgang met de keuzedelen. In samenwerking met ondernemers en praktijkopleiders uit het bedrijfsleven organiseerden we op diverse locaties succesvolle keuzedelendagen.

Voorlichting en werving

In 2017 is de samenwerking met de vmbo-scholen in de regio verder geïntensiveerd en bezochten we voorlichtingsavonden op verschillende scholen. Bijna vijfhonderd studenten kwamen langs in Best om kennis te maken met de wereld van food en we verzorgden gastlessen op verschillende VO-scholen. In de regio vonden we aansluiting bij twee gemeenten en zijn we actief aanwezig bij beroepenfeest VMBO On Stage. De werving is weer gestart met de onderwijsbeurs in Eindhoven.

Gastcolleges

Om de lessen zoveel mogelijk aan te laten sluiten op de beroepscontext, verzorgen vakmensen uit het bedrijfsleven gastlessen. In 2017 is een inventarisatie gemaakt van gastdocenten. Veel ondernemers reageerden hierop. Zij hebben inmiddels een gastles verzorgd of zijn benaderd om een gastles te verzorgen op één van onze locaties.

Bedrijfsleven en arbeidsmarkt

Het bedrijfsleven staat de komende jaren voor grote uitdagingen. Door de toenemende vraag naar geschoolde medewerkers op de arbeidsmarkt, wordt het steeds moeilijker om hen te vinden. Met een aantal grote bedrijven voeren we gesprekken, zodat we de juiste mensen opleiden voor de toekomst.

2.9 Onderwijs in de regio noordwest

Het onderwijs in de regio Noordwest wordt verzorgd op de locaties Heerhugowaard, Amstelveen, Purmerend, Beverwijk en Velsen-Noord. Eind 2017 stonden er 437 studenten ingeschreven. Ten opzichte van 2016 was dit een lichte stijging, die vooral ten goede komt aan de fastservice. Het aantal fte is twaalf en het aantal medewerkers is dertien. De functies van de medewerkers zijn als volgt verdeeld:

- Negen docenten.
- Een docent met mbo-adviseurstaken.
- Een mbo-adviseur.
- Een instructeur.
- Een onderwijsmanager.

Team

Het team werkte in 2017 actief aan een aantal belangrijke thema's. De thema's zijn in een actieve vorm verwerkt in een teamplan. Het team ging hiermee aan de slag en maakte de koppeling naar de strategie helder. Eén van de punten in het teamplan was de kwaliteitsverbetering van het onderwijs. Om nog beter aan te sluiten bij de wensen en de behoeften van de studenten, is in iedere klas een klassenvertegenwoordiger aangesteld. De onderwijsmanager voert periodiek gesprekken over het onderwijs met de klassenvertegenwoordigers. Het punt onderwijskwaliteit is geëvalueerd en wordt weer meegenomen in het teamplan voor 2018.

Professionalisering

Het team heeft een aantal gezamenlijke trainingen gevolgd in het kader van deskundigheidsbevordering. Vakdagen zijn ingepland voor het complete team, om actuele zaken met elkaar te bespreken. De introductie van smartborden is extra verhelderd met een training. Vanuit het team volgt één medewerker een opleiding. Andere collega's hebben (vak)trainingen gevolgd en succesvol afgerond.

Keuzedelen

In 2017 boekten we voortgang wat betreft de keuzedelen. In samenwerking met ondernemers en praktijkopleiders uit het bedrijfsleven organiseerden we op diverse locaties succesvolle keuzedelendagen.

Voorlichting en werving

In 2017 is de samenwerking met de vmbo-scholen in de regio verder geïntensiveerd. We bezochten voorlichtingsavonden en beroepenbeurzen op verschillende scholen en we verzorgden gastlessen op diverse VO-scholen. De werving is weer gestart met de onderwijsbeurs in Zaandam en Alkmaar.

Gastcolleges

Om de lessen zoveel mogelijk aan te laten sluiten op de beroepscontext, verzorgen vakmensen uit het bedrijfsleven gastlessen. In 2017 is een inventarisatie gemaakt van gastdocenten. Veel ondernemers hebben hierop gereageerd. Zij hebben inmiddels een gastles verzorgd of zijn benaderd om een gastles te verzorgen op één van onze locaties.

Bedrijfsleven en arbeidsmarkt

Het bedrijfsleven staat de komende jaren voor grote uitdagingen. Door de toenemende vraag naar geschoolde medewerkers op de arbeidsmarkt, wordt het steeds moeilijker om hen te vinden. Met een aantal grote bedrijven voeren we gesprekken, zodat we de juiste mensen opleiden voor de toekomst.

2.10 Onderwijs in de regio noordoost

Het onderwijs in de regio Noordoost wordt verzorgd op de locaties Zwolle (hoofdlocatie), Leeuwarden, Groningen en Almelo. Daarnaast verzorgen we in company-opleidingen in Vlagtwedde en Kornhorn. Eind 2017 stonden er in deze regio 429 studenten ingeschreven. Dit is ten opzichte van 1 januari 2017 een daling van elf studenten en deze kleine daling was ook verwacht. Vooral de opleidingen van Retail & Ambacht hebben minder studenten. In augustus 2017 is op de locatie Zwolle een tweede groep Generation Food-studenten (BOL 3-4) gestart, wat het totaal op 25 studenten brengt. Het aantal medewerkers is afgenomen van zestien naar veertien. We namen in 2017 afscheid van een vakdocent Industrie en een vakdocent Vlees. De fte's zijn in Noord Oost van 15,5 naar 13,5 gegaan en zijn als volgt onderverdeeld:

- Tien docenten.
- Twee opleidingsadviseurs.
- Een facilitair beheerder.
- Een onderwijsmanager.

Team

Het team werkte in 2017 actief aan een aantal belangrijke thema's. De realisatie van het teamplan en de koppeling naar de strategie is door omstandigheden wat achtergebleven en in 2018 maken we dan ook een inhaalslag. Een belangrijk punt was de permanente kwaliteitsverbetering van het onderwijs. Om nog beter aan te sluiten bij de wensen en de behoeften van studenten, is in iedere klas een klassenvertegenwoordiger aangesteld. De onderwijsmanager en de klassenvertegenwoordigers bespreken regelmatig de kwaliteit van het onderwijs. Het punt onderwijskwaliteit is geëvalueerd en wordt verder uitgewerkt in het teamplan voor 2018.

Professionalisering

Het team heeft een aantal gezamenlijke trainingen gevolgd in het kader van deskundigheidsbevordering, waaronder Scrum, BHV en KRD (Kernregistratie Deelnemers). Daarnaast volgden collega's enkele specialistische trainingen. De SVO-vakdagen zijn ingepland voor het complete team, om actuele zaken met elkaar te bespreken. De introductie van smartborden is extra verhelderd met een training. In het team volgen twee medewerkers een tweedegraads of universitaire opleiding.

Keuzedelen

In 2017 boekten we voortgang met de keuzedelen. In samenwerking met ondernemers en praktijkopleiders uit het bedrijfsleven organiseerden we op diverse locaties succesvolle keuzedelendagen. We werken nu met zestien keuzedelen en die zijn met een gemiddelde score van 7,4 afgesloten.

Voorlichting en werving

In 2017 is de samenwerking met de vmbo-scholen in de regio verder geïntensiveerd. De voorlichtingsavonden op de verschillende scholen zijn bezocht. Tussen augustus 2017 en januari 2018 stonden we op 26 onderwijsmarkten en beurzen. Er kwamen 450 studenten in Zwolle en Groningen langs om kennis te maken met de wereld van food en onze docenten verzorgden gastlessen op verschillende VO-scholen. In de regio vonden we aansluiting bij twee gemeenten en zijn we actief aanwezig bij beroepenfeest VMBO On Stage. Deze activiteiten breiden we verder uit en gaan we verder professionaliseren.

Gastcolleges en excursies

Om de lessen zoveel mogelijk aan te laten sluiten op de beroepscontext, verzorgen vakmensen uit het bedrijfsleven gastlessen. In 2017 zijn vijf gastlessen verzorgd. Via de bedrijven maakten we een inventarisatie van gastdocenten. Veel ondernemers hebben hierop gereageerd en zijn of worden benaderd om een gastles te verzorgen. Er zijn acht excursies georganiseerd.

Bedrijfsleven en arbeidsmarkt

Het bedrijfsleven staat de komende jaren voor grote uitdagingen. Het gaat goed met de economie, waardoor de vraag naar geschoolde medewerkers op de arbeidsmarkt stijgt. Mede gezien het feit dat het aantal jongeren afneemt, wordt het voor bedrijven steeds moeilijker om geschoolde medewerkers te vinden.

2.11 Onderwijs in de regio west en zuidwest

Het onderwijs in de regio West en Zuidwest wordt verzorgd op de locaties Barendrecht, Breda, Den Haag, Dordrecht, Goes, Hendrik-Ido-Ambacht, Nieuwerkerk aan den IJssel, Reeuwijk, Rotterdam en Rijswijk. Eind 2017 stonden er in deze regio's 730 studenten ingeschreven. Ten opzichte van 2016 is dit een stijging van 22 studenten. In augustus 2017 startte op de locatie Rijswijk de BOL-opleiding Generation Food. Het aantal fte is 13,5 en het aantal medewerkers is veertien. De functies van de medewerkers zijn als volgt verdeeld:

- Negen docenten.
- Twee opleidingsadviseurs.
- Een facilitair beheerster.
- Een instructeur.
- Een onderwijsmanager.

Team

Het team werkte in 2017 actief aan een aantal belangrijke thema's, waaronder de kwaliteitsverbetering van het onderwijs. Om nog beter aan te sluiten bij de wensen en de behoeften van de studenten, is in iedere klas een klassenvertegenwoordiger aangesteld. Periodiek voeren de onderwijsmanager en de klassenvertegenwoordiger gesprekken over het onderwijs.

Professionalisering

Het team heeft een aantal gezamenlijke trainingen gevolgd in het kader van deskundigheidsbevordering. Vijf medewerkers uit het team volgen een opleiding. Andere collega's hebben één of meerdere (vak)trainingen gevolgd en succesvol afgerond.

Keuzedelen

In 2017 boekten we voortgang met de keuzedelen. In samenwerking met ondernemers en praktijkopleiders uit het bedrijfsleven organiseerden we op diverse locaties succesvolle keuzedelendagen.

Voorlichting en werving

In 2017 is de samenwerking met de vmbo-scholen in de regio verder geïntensiveerd. We verzorgden diverse gastlessen en op circa dertig scholen in de regio gaven we voorlichting. SVO vakopleiding food is samen met het bedrijfsleven vertegenwoordigd op de Spots on Jobs-beroepenmarkt in Den Haag. Ook is SVO opgenomen in de studiewijzer Bekijkjetoekomstnu.nl. In Rotterdam was SVO aanwezig op de studiebeurs West. Op deze beurs was veel belangstelling voor onze Generation Food-opleiding. Ook presenteerden we op deze beurs de nieuwe BOL-fastserviceopleiding Food, Hospitality & Leadership. Deze opleiding start in augustus 2018 in Rotterdam.

Gastcolleges

Om de lessen zoveel mogelijk aan te laten sluiten op de beroepscontext, verzorgen vakmensen uit het bedrijfsleven gastlessen. In 2017 is een inventarisatie gemaakt van gastdocenten. Veel ondernemers hebben hierop gereageerd. Zij hebben inmiddels een gastles verzorgd of zijn benaderd om een gastles te geven op één van onze locaties.

Bedrijfsleven en arbeidsmarkt

Het bedrijfsleven staat de komende jaren voor grote uitdagingen. Door de toenemende vraag naar geschoolde medewerkers op de arbeidsmarkt wordt het steeds moeilijker om hen te vinden. In samenwerking met een aantal grote foodbedrijven in de regio startten we een aantal interne bedrijfsklassen.

2.12 Onderwijscijfers

Hieronder volgen een aantal tabellen met onderwijscijfers die door de MBO raad zijn verstrekt: jaar- en diplomaresultaat en de vroegtijdig schoolverlaters (VSV) van SVO (Inst) en ter vergelijking de cijfers van de andere MBO instellingen (Vgl Grp).

Jaarresultaat							
2013 - 2014		2014 – 2015		2015 – 2016		2016 – 2017	
Inst.	Vgl Grp	Inst.	Vgl Grp	Inst.	Vgl Grp	Inst.	Vgl Grp
78,0%	74,4%	83,0%	75,7%	80,9%	74,3%	80,9%	74,3%

Diplomaresultaat							
2013 - 2014		2014 – 2015		2015 – 2016		2016 – 2017	
Inst.	Vgl Grp	Inst.	Vgl Grp	Inst.	Vgl Grp	Inst.	Vgl Grp
79,6%	73,4%	83,8%	75,0%	82,0%	73,3%	82,4%	73,9%

Percentage nieuwe VSV-ers							
2013 - 2014		2014 – 2015		2015 – 2016		2016 – 2017	
Inst.	Vgl Grp	Inst.	Vgl Grp	Inst.	Vgl Grp	Inst.	Vgl Grp
7,3%	3,8%	5,6%	3,7%	5,0%	3,5%	6,2%	3,6%

Deze cijfers laten over de jaren heen geen substantiële verschillen zien.

hoofdstuk 3

0.	Inleiding	5
1.	Organisatie in ontwikkeling 2017	7
2.	Onderwijs in ontwikkeling	17
3.	Van markt naar aanbod	27
4.	Medewerkers in ontwikkeling	32
5.	Kwaliteitsborging	39
6.	Financiële verantwoording 2017	48
7.	Geconsolideerde jaarrekening	63
8.	Enkelvoudige jaarrekening	86
9.	Ondertekening	101
10.	Overige gegevens	103
11.	Bijlagen	107

3. VAN MARKT NAAR AANBOD

Inleiding

Per 1 augustus 2015 zijn de wettelijke taken van het SVO kenniscentrum food overgeheveld naar SBB. Direct gevolg was dat SVO niet meer kon beschikken over het instrument van de kwalificatiestructuur om ontwikkelingen in de foodbranche snel te kunnen vertalen naar opleidingen en trainingen. SVO moet blijven investeren in de aansluiting van het onderwijs op de vraag uit het bedrijfsleven. De regio's zijn verantwoordelijk voor het peilen van de marktvraag en het vertalen daarvan naar een kansrijk opleidings- en trainingsaanbod.

3.1 Kwalitatieve arbeidsmarktontwikkeling

De trendmonitor Visie op beroepen (SVO, februari 2015) laat de volgende trends zien die van grote invloed zijn op de ontwikkeling van de foodbranche:

- Vergrijzing en ontgroening krijgen steeds meer impact op scholing, werk en arbeidsmarkt.
- Goede vakmensen worden steeds schaarser.
- Van medewerkers wordt steeds meer kwaliteit en een hoger niveau gevraagd.
- De macht verschuift naar de consument. Waar vroeger vooral A-merken en meer recent supermarkten de markt dicteerden, neemt de consument van nu zelf het initiatief.
- De consument bepaalt zelf wat hij koopt, waar hij het haalt en hoe en wanneer hij het wil consumeren. Aanbieders van versproducten moeten hier zo slim mogelijk op inspelen.
- Er vinden steeds meer cross-overs tussen de verschillende activiteiten in de foodbranche plaats (blurring).

SVO moet op deze trends inspelen door bijvoorbeeld een nieuwe mix van onderwijsvormen te ontwikkelen, variatie mogelijk te maken (keuzedelen), een stevige basisopleiding vorm te geven en verbreding of verdieping mogelijk te maken in het trainingsaanbod. Bovenstaande heeft SVO meegenomen bij het ontwikkelen van het strategisch plan voor 2017-2020.

3.2 Kwantitatieve arbeidsmarktontwikkeling

In relatie tot de kwantitatieve arbeidsmarktontwikkeling is er in 2017 rekening gehouden met:

- Consolidatie in de sectoren Versspeciaalzaak en Supermarkt.
- Groeikansen in de sector Out of home.
- Groeikansen in de sector Voedingsindustrie.

Op middellange termijn verbetert naar verwachting de werkgelegenheid in de verse voedingsbranches. De groei van de economie speelt daarin een belangrijke rol. Daarnaast daalt het aantal jongeren dat beschikbaar komt op de arbeidsmarkt. Betere economie en minder beschikbare medewerkers leiden snel tot tekorten aan medewerkers in de foodbranches.

3.3 Positionering in de markt

Door te laten zien wie je bent, wat je levert en waarom dat onderscheidend is van anderen, claim je een plek in het brein van de klant. De klant denkt aan SVO als partner, omdat hij logische connecties kan maken tussen zijn vraag en SVO. De marktpositionering geeft kaders voor macrodoelmatigheidsvraagstukken en levert samen met productmarktcombinaties het onderscheidend vermogen. Vanwege de snel veranderende omgeving is ervoor gekozen om de marktpositionering tussentijds te toetsen en te herijken.

Domein

Food

- Eten en drinken voor menselijke consumptie.
- Je leert bij SVO een vak, een ambacht en/of specifieke vaardigheden op hoog niveau.

Vak

Vakmanschap

- Vakmanschap in bewerken, verwerken en bereiden van foodproducten.
- Vakmanschap op het gebied van klantadvies en gastvrijheid in de wereld van food.

Onderscheidend vermogen

Ketenkennis

- SVO is actief van 'grond tot mond' en begrijpt daardoor bij uitstek het krachtenveld in de keten van foodbedrijven.

Beroepsgericht

- Bij SVO leer je in een omgeving die altijd in het teken staat van food en die nauw in contact staat met het bedrijfsleven en de huidige én toekomstige arbeidsmarkt.

Het domein van SVO is afgebakend op grond van strategische positionering. Vervolgens wordt jaarlijks het aanbod per kernmarkt bepaald in productmarktcombinaties. De marktafbakening wordt gezien vanuit de markt, niet vanuit de manier waarop SVO intern georganiseerd is.

3.4 Ontwikkeling opleidings- en trainingsaanbod

De kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkelingen op de arbeidsmarkt bepalen het aanbod van SVO. In 2016 is het opleidingsaanbod voor 2017-2018 vastgesteld op basis van de Visie op beroepen en de kwalificatiedossiers van de HKS. Daarnaast speelt de macrodoelmatigheid van de opleiding een stevige rol in de keuzes die SVO maakt.

Algemene uitgangspunten voor het opleidingsaanbod:

- We maken gebruik van de eigen dossiers (voorheen SVO kenniscentrum food).
- We zorgen voor herkenbaarheid van SVO vakopleiding food in de opleidingen, waardoor het onderscheid tussen SVO als vakopleiding en een ROC/AOC als algemeen opleider zichtbaar is.
- We bieden de opleidingen zó aan dat er 'slim' uitgevoerd kan worden (roostering, groepsgrootte, locatie, docent, kosten).
- We zorgen dat de transfer naar het trainingsaanbod snel en eenvoudig te realiseren is.
- Heldere keuzes, stevige basis.

Algemene uitgangspunten voor het trainingsaanbod:

- Het trainingsaanbod ligt in lijn met het opleidingsaanbod.
- Het trainingsaanbod biedt de mogelijkheid tot verbreding of verdieping van de stevige basis van het opleidingsaanbod.

3.5 BOL-opleidingen

Generation Food

Medio 2015 besloten we het opleidingsaanbod van SVO uit te breiden met een BOL-opleiding. Onze opleiding Generation Food is in het studiejaar 2016-2017 gestart op de SVO-locaties in Houten, Zwolle en Best. Met ingang van studiejaar 2017-2018 startte de opleiding op de SVO-locatie in Rijswijk.

Met de opleiding Generation Food komt SVO tegemoet aan het signaal van de foodbranches dat een voltijd mbo-opleiding noodzakelijk is om aan de vraag naar voldoende gekwalificeerde medewerkers in de sector te kunnen voldoen. De opleiding is ontwikkeld op basis van relevante en actuele ontwikkelingen in de foodsector:

- Food, samenleving en diversiteit van consument en medewerker.
- Verschuiving van productperspectief naar consumentperspectief.
- Vervaging van grenzen tussen versdetailhandel en horeca.
- Toename van het aandeel food in binnenstadontwikkeling en de rol van internetverkoop tegenover lokaal/regionaal produceren dicht bij de consument.
- Nieuw ondernemerschap vraagt een hoger opleidingsniveau van medewerkers en ondernemers.
- Voedselveiligheid vanuit het perspectief van de consument, voorlichting over herkomst, duurzaamheid, gezondheid en bereiding van voedsel.
- Nieuw vakmanschap en ambacht worden vanuit de consument benaderd.
- Duurzame inzetbaarheid van medewerkers.
- 21^e-eeuwse vaardigheden.

BOL-opleiding Food, Hospitality & Leadership

In 2017 benaderde McDonald's Nederland SVO om de mogelijkheden voor het starten van een fastserviceopleiding in de BOL te onderzoeken. Met deze opleiding, Food, Hospitality & Leadership, kunnen we inspelen op het verwachte tekort aan (leidinggevend) personeel in de branche bij een groei van de markt. In samenwerking met McDonald's zijn we begonnen met de ontwikkeling van en werving voor de opleiding. De beoogde start is schooljaar 2018-2019 op de SVO-locaties Houten en Rotterdam. Uitgangspunten bij het ontwerpen van de opleiding zijn de aansluiting bij de ontwikkelingen in de sector hospitality en een sterke focus op managementvaardigheden.

De BOL-opleidingen van SVO richten zich op de doelgroep gediplomeerde vmbo- en havo-schoolverlaters. Studenten die de BOL-opleiding met een diploma afronden, gaan werken in de foodbranche (arbeidsmarktperspectief) of studeren verder aan het hbo (doorstroomperspectief).

Actieve benadering

In de PR en werving richtten we ons in 2017 op het gegeven dat de foodsector, met uitzondering van de horeca, slecht zichtbaar is voor het voortgezet onderwijs. Er is ingezet op actieve benadering van scholen in het voortgezet onderwijs, decanen en potentiële studenten. Traditioneel, door actief deel te nemen aan onderwijsmarkten, maar ook door gebruik te maken van moderne sociale media.

3.6 Samenwerking scholenveld vmbo-mbo-hbo

Door de intensieve samenwerking tussen SVO, de foodbranches en het bedrijfsleven door te trekken naar samenwerking met het vmbo en hbo, ontstaat een kolom waarin schoolverlaters uit het vmbo (via SVO en soms aansluitend het hbo) met grote kans op werk doorstromen naar de arbeidsmarkt.

Samenwerking voortgezet onderwijs

Om nieuwe doelgroepen potentiële studenten optimaal te kunnen bedienen, zoeken we samenwerking met het voortgezet onderwijs en vmbo-scholen rondom iedere BOL-locatie. De samenwerking met het voortgezet onderwijs wordt de komende jaren geïntensiveerd. In eerste instantie ligt de focus op instroom in de BOL. Vervolgens worden vmbo-scholen onderdeel van de positionering van foodonderwijs in het kerngebied. Uiteindelijk kan de samenwerking zover gaan dat onderdelen van het curriculum ingepast worden in het vmbo-curriculum.

Samenwerking hbo

In de arbeidsmarktontwikkeling is geconcludeerd dat het opleidingsniveau van de (toekomstige) medewerker in food stijgt. Een belangrijk deel van de vraag die daardoor ontstaat beantwoorden we met onze BOL-opleidingen. Een ander deel betreft het hbo-niveau. Daarom moet SVO samenwerking met relevante hbo-instellingen zoeken rond gezamenlijke positionering, doorstroom van het mbo naar het hbo, afstemming van de curricula en samenwerking tussen docenten en experts.

3.7 Samenwerkingspartners

SVO streeft ernaar om de markt en klanten optimaal te bedienen en hun vragen waar mogelijk in te vullen. Dit betekent dat ons aanbod goed aan moet sluiten bij de wensen en verwachtingen van de klant. We willen ons aanbod zoveel mogelijk met onze eigen expertise invullen. Soms maken we gebruik van de externe expertise van samenwerkingspartners. In 2017 werkten we bij de uitvoering van mbo-opleidingen en trainingen samen met BK Kwaliteitszorg, ROVC Techniek, Gilde BT, OVD Opleidingen, Culinair Centrum Beverwijk, de Horeca Academie en The Colour Kitchen.

hoofdstuk 4

0.	Inleiding	5
1.	Organisatie in ontwikkeling 2017	7
2.	Onderwijs in ontwikkeling	17
3.	Van markt naar aanbod	27
4.	Medewerkers in ontwikkeling	32
5.	Kwaliteitsborging	39
6.	Financiële verantwoording 2017	48
7.	Geconsolideerde jaarrekening	63
8.	Enkelvoudige jaarrekening	86
9.	Ondertekening	101
10.	Overige gegevens	103
11.	Bijlagen	107

4. MEDEWERKERS IN ONTWIKKELING

Het jaarverslag van de afdeling Human Resources (HR) is opgebouwd uit kengetallen over de medewerkers van de SVO Groep (Stichting Vakinstelling SVO en SVO Holding BV) en sociale aspecten in relatie tot HR.

De afdeling HR valt direct onder de voorzitter van het College van Bestuur, waardoor HR nadrukkelijker betrokken wordt bij de beleidsvorming en beleidsadvisering in het MT. De afdeling bestaat uit een HR-adviseur (1,0 fte) en een HR-medewerker (1,0 fte) en werd in 2017 ondersteund door externen. Dit voor het onderzoeken van alternatieven voor de SVO Reiskosten- en bedrijfsautoregeling en voor vervanging tijdens het zwangerschapsverlof van de HR-adviseur.

HR-onderwerpen 2017

De HR-onderwerpen in 2017 hadden enerzijds vooral te maken met de afronding van de reorganisatie en anderzijds met het verder ontwikkelen van het HR-beleid:

- Het faciliteren van de vrijwillige vertrekregeling in het sociaal plan, waardoor in februari 2017 de beoogde totale reductie is behaald en de reorganisatie kon worden beëindigd.
- Het opzetten van een werk-naar-werk-traject, waarbij ex-medewerkers met een uitkering worden begeleid bij hun re-integratie, om zo sneller nieuw werk te vinden.
- Het opnieuw beschrijven en waarderen van alle functiebeschrijvingen binnen SVO, zodat het voor medewerkers duidelijk is wat hun taken, verantwoordelijkheden en de benodigde competenties zijn. Hier kunnen zij over in gesprek gaan met collega's en hun leidinggevende.
- Het herzien en implementeren van de SVO-regeling gesprekscyclus, waardoor meer en kwalitatief betere gesprekken worden gevoerd over het functioneren van medewerkers.
- Het opstellen van een professionaliseringsplan voor alle medewerkers van SVO, waarin professionaliteitsstandaarden zijn vastgelegd en is omschreven hoe medewerkers zich in de periode 2017-2020 ontwikkelen.
- Het voorbereiden van de uitvoering van een medewerkerstevredenheidsonderzoek in het eerste kwartaal van 2018.

Formatiereductie en beëindigen reorganisatie

In 2016 is in totaal 47,97 fte gereduceerd, wat resulteerde in een formatie van 111,41 fte op 31 december 2016. De doelstelling voor de formatie in 2017 was een reductie tot 107 fte per 31 december 2017. De uiteindelijke formatiedoelstelling tot 1 januari 2019 is vastgesteld op 101 fte. In januari en februari 2017 maakten diverse collega's afspraken over hun vertrek, conform de vrijwillige vertrekregeling uit het sociaal plan. Hierdoor werd de totale formatiereductie tot 101 fte begin 2017 al behaald. Daarom is per 24 februari 2017 de reorganisatie formeel beëindigd en is het sociaal plan niet langer van kracht. De formatie op peildatum 31 december 2017 kwam uiteindelijk uit op 100,03 fte.

Onderstaande gegevens hebben uitsluitend betrekking op medewerkers met een dienstverband voor bepaalde of onbepaalde tijd bij Stichting Vakinstelling SVO of SVO Holding BV. De gegevens in onderstaande tabellen zijn dus exclusief flexibele inzet, oproepmedewerkers en stagiaires.

Formatie

Formatie in fte en aantallen medewerkers, peildatum 31 december 2017

Stichting Vakinstelling SVO en SVO Holding BV	2016		2017	
	FTE	Aantal	FTE	Aantal
Onderwijsteams	74,55	79	68,8	73
Servicekantoor	36,86	41	31,23	35
Totaal	111,41	120	100,03	108

Verhouding OP/OBP

Formatie in fte en aantallen medewerkers, peildatum 31 december 2017

- Onderwijspersoneel (OP): onderwijsmanager, instructeur, opleidingsadviseur mbo, projectcoördinator en alle docentfuncties (schaal LB, LC en LD).
- Ondersteunend en beheerspersoneel (OBP): alle overige medewerkers.

Stichting Vakinstelling SVO en SVO Holding BV	2016			2017		
	Aantal	FTE	%FTE	Aantal	FTE	%FTE
OP	73	68,75	61,7	66	62	62
OBP	47	42,66	38,3	42	38,03	38
Totaal	120	111,41	100	108	100,03	100

De verhouding tussen medewerkers in de onderwijsteams en het servicekantoor en OP/OBP in 2017 is heel licht verbeterd ten opzichte van 2016. Dit past bij de doelstelling van SVO om het aandeel medewerkers dat werkzaam is in het primaire proces te vergroten ten opzichte van de overige medewerkers. Door de vrijwillige vertrekregeling en natuurlijk verloop heeft SVO in 2016 en 2017 echter weinig invloed gehad op deze verhouding.

Personeelsopbouw

Personeelsopbouw in aantallen medewerkers en fte, peildatum 31 december 2017

Stichting Vakinstelling SVO en SVO Holding BV	2016			2017		
	Aantal	FTE	%FTE	Aantal	FTE	%FTE
Mannen	76	73,05	65,6	69	66,7	66,7
Vrouwen	44	38,36	34,4	39	33,33	33,3
Totaal	120	111,41	100	108	100,03	100

SVO streeft naar een evenwichtige opbouw van het personeelsbestand met een weerspiegeling van het werkveld waar we voor opleiden. Dit betekent dat we streven naar evenwicht in het aantal mannen en vrouwen. Het percentage vrouwen neemt echter sinds 2013 heel licht af. SVO had in 2017 door de reorganisatie en natuurlijk verloop weinig tot geen invloed op deze verdeling.

Verdeling mannen en vrouwen in management- en directiefuncties, peildatum 31 december 2017

Stichting Vakinstelling SVO en SVO Holding BV	2016			2017		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
	6	1	7	6	1	7

De man/vrouw-verdeling in de management- en directiefuncties is ten opzichte van 2016 gelijk gebleven.

Leeftijdsopbouw

Leeftijdsopbouw in aantallen medewerkers per leeftijdscategorieën, peildatum 31 december 2017

Stichting Vakinstelling SVO en SVO Holding BV	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	Gemiddeld	Totaal
2016	0	14	30	41	35	0	48,2	120
2017	0	11	27	37	32	1	48,8	108

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers steeg van 48,2 in 2016 naar 48,8 in 2017. De instroom van nieuwe medewerkers was in 2017 beperkt en de uitstroom van medewerkers vond in willekeurige leeftijdscategorieën plaats.

Verdeling medewerkers over salarisschalen cao mbo

Salarisschalen cao mbo Stichting Vakinstelling SVO en SVO Holding BV, peildatum 31 december 2017 in aantallen medewerkers en fte

Schalen CAO MBO	2016			2017		
	Aantal	FTE	%FTE	Aantal	FTE	%FTE
3	2	1,3	1,17	0	0	0
4	4	3,3	2,96	3	2,3	2,3
5	1	1	0,90	7	6,1	6,1
6	7	6,2	5,57	3	2,8	2,8
7	2	1,8	1,62	5	3,93	3,9
8	9	7,36	6,61	8	6,9	6,9
9	7	6,4	5,74	1	1,0	1
10	3	2,6	2,33	5	4,8	4,8
11	11	10,6	9,51	9	8,4	8,4
12	1	1	0,90	0	0	0
13	6	6	5,39	4	4	4
14	0	0	0,00	1	1	1
18	1	1	0,90	1	1	1
LB	49	47,05	42,23	47	44,8	44,8
LC	13	12	10,77	9	8,2	8,2
LD	4	3,8	3,41	5	4,8	4,8
Totaal	120	111,41	100,00	108	100,03	100

Verhouding vast en tijdelijk

Aanstellingen vast/tijdelijk in aantallen medewerkers, peildatum 31 december 2017

Stichting Vakinstelling SVO en SVO Holding BV	2016		2017	
	Aantal	%	Aantal	%
Tijdelijk	2	1,7	0	0
Vast	118	98,3	108	100
Totaal	120	100	108	100

In 2017 zijn twee tijdelijke aanstellingen omgezet naar onbepaalde tijd: die van de manager Onderwijs, kwaliteit & communicatie en die van de HR-medewerker.

In- en uitstroom

In- en uitstroom in aantallen medewerkers, periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017

Stichting Vakinstelling SVO en SVO Holding BV	2016			2017		
	In dienst	Uit dienst	Vershil	In dienst	Uit dienst	Vershil
	2	55	-53	1	13	12

De instroom van medewerkers betrof 1,0 fte invulling van de onderwijsmanager in regio Midden, die in 2016 tijdelijk door een externe werd ingevuld. Deze medewerker is per 1 oktober 2017 weer uit dienst getreden en voor de stabiliteit in het team vervangen door de externe die ook in 2016 als onderwijsmanager is ingezet.

In 2017 verlieten dertien medewerkers (11,5 fte) SVO:

- Acht medewerkers (7,4 fte) maakten gebruik van het sociaal plan (fase 1, vrijwillige fase).
- Eén medewerker (0,65 fte) is uit dienst getreden wegens langdurige arbeidsongeschiktheid.
- Twee medewerkers (1,55 fte) hebben zelf hun arbeidsovereenkomst opgezegd, onder andere vanwege het vinden van een andere baan.
- Met twee medewerkers (1,9 fte) zijn afspraken gemaakt om het dienstverband met wederzijds goedvinden te beëindigen.

Interne mobiliteit

Als gevolg van de functiewijziging van het hoofd Verkoop & planning naar docent/trainer-expert (LD) in 2016, zetten we begin 2017 een interne vacature uit voor een senior-medewerker Studentenadministratie. Dit ter vervanging van een gedeelte van de werkzaamheden van deze functionaris. Per 15 maart 2017 is de vacature ingevuld door een medewerker IT, die al werkzaamheden voor de studentenadministratie verrichtte. In december 2017 zijn meerdere interne vacatures (totaal 6,4 fte) uitgezet voor de functie van docent/trainer-specialist (docent LC). De selectie van de interne kandidaten vond begin februari 2018 plaats.

Ziekteverzuim

Verzuimpercentage inclusief langdurig zieken (exclusief zwangerschapsverlof) over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017

Verzuimpercentage	2016 (%)	2017 (%)
Stichting Vakinstelling SVO en SVO Holding BV	7,6	7,07

Verzuimfrequentie	2016	2017
Stichting Vakinstelling SVO en SVO Holding BV	1,07	0,69

Kengetallen verzuim Stichting Vakinstelling SVO en SVO Holding BV	2016	2017
Aantal ziekmeldingen	140	86
Aantal ziektedagen	2760	1953
% Kort verzuim (<8 dagen)	0,64	0,41
% Middellang verzuim (8-42 dagen)	0,49	0,30
% Lang verzuim (>42 dagen)	6,45	6,36

De verzuimdoelstelling die onderwijsinstellingen in het mbo hebben afgesproken, is een verzuimpercentage lager dan 5%. In 2017 heeft SVO deze doelstelling niet gerealiseerd. Het verzuimpercentage is echter ten opzichte van 2016 aanzienlijk gedaald, met name door de herstelmeldingen van een aantal langdurig zieken en de daling van het korte en middellange verzuim. Daarnaast is de meldingsfrequentie fors gedaald van 1,07 in 2016 naar 0,69 in 2017. Deze ligt daarmee onder de landelijke mbo-norm (<1,03). Het hoge verzuimpercentage is voor een groot deel nog het gevolg van de reorganisatie.

Flexibele formatie

Flexibele formatie SVO Training & Advies BV in aantallen medewerkers, ingezet in kalenderjaar 2017

	2016	2017
SVO Training & Advies BV	2	0

SVO heeft eerder besloten om de inzet van contractmedewerkers met een arbeidsovereenkomst met SVO Training & Advies BV uiterlijk op 31 december 2015 volledig af te bouwen. Op de inzet van een enkel uur na in de periode januari tot en met maart 2016, is deze doelstelling per 1 april 2016 volledig bereikt. Ook in 2017 zijn geen medewerkers aangesteld bij SVO Training & Advies BV. Voor de flexibele inzet (inclusief detachering- en uitzendkrachten, payrollmedewerkers en ZZP'ers) hanteert SVO de doelstelling van maximaal 15% ten opzichte van de totale formatie. Deze doelstelling is ook in 2017 behaald.

Salarismixgelden

Net als in 2016 heeft SVO in 2017 salarismixgelden ontvangen. In 2016 en 2017 zijn veel medewerkers vertrokken en is de verhouding LC- en LD-docenten ten opzichte van de LB-docenten veranderd. Om deze reden zijn in december 2017 diverse interne vacatures (totaal 6,4 fte) voor LC-docenten uitgezet. Invulling van deze vacatures vindt begin 2018 plaats. De verwachting is dat de verhoudingen daardoor verbeteren en dat SVO de doelstelling van de salarismix behaalt. De doelstelling van SVO is om van de docenten LB, LC en LD minimaal 37,5% in de salarisschalen LC en LD aan te stellen. Op de peildatum 31 december 2017 bedroeg dit percentage 21,1%.

Medewerkers met een les- gevende taak in fte en verhouding op peildatum 31 december van het jaar	2016		2017	
	Aantal	%	Aantal	%
LD	3,8	6%	3,8	6,6%
LC	12	18%	8,2	14,1%
LB	47,1	70%	44,8	77,2%
Schaal 9	3,5	5%	0	0%
Schaal 8	1,2	2%	1,2	2%
Totaal	67,6	100%	58	100%

Overige onderwerpen in 2017

- In het FUWA-traject zijn alle bestaande functiebeschrijvingen opnieuw opgesteld en gewogen conform FUWA-mbo. Alle medewerkers van SVO zijn naar aanleiding van dit traject en de weging van de nieuwe functiebeschrijving in de juiste salarisschaal geplaatst.
- In 2017 is veelvuldig overlegd met de ondernemingsraad over de SVO Reiskosten- en bedrijfsautoregeling. Het was niet mogelijk om tot een nieuwe mobiliteitsregeling te komen. In overleg met diverse medewerkers zijn in 2017 in totaal elf bedrijfsauto's ingeleverd, op vrijwillige basis, omdat zij niet meer voldeden aan de criteria zoals omschreven in de bedrijfsautoregeling of vanwege uitdiensttreding.
- Per 1 januari 2017 werken ZZP'ers die binnen SVO worden ingezet, op basis van door de Belastingdienst goedgekeurde modelovereenkomsten. De afdeling HR heeft administratieve- en beloningsafspraken voor deze groep externen opgezet en geïmplementeerd, waardoor de inzet beter kan worden gemonitord.
- De bestuurder ontvangt een bezoldiging conform de WNT-norm.
- De risico's in het kader van informatiebeveiliging en privacy (IBP) voor gegevens van medewerkers zijn in kaart gebracht en een plan van aanpak is opgesteld om persoonsgegevens nog beter te beschermen. De acties uit het plan van aanpak worden in 2018 verder opgevolgd.
- Een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) en bijbehorend plan van aanpak voor de onderwerpen ziekteverzuim en re-integratie, werkdruk en psychosociale arbeidsbelasting is opgesteld en door een externe partij getoetst. De acties uit het plan van aanpak worden in 2018 verder opgevolgd.

5

hoofdstuk

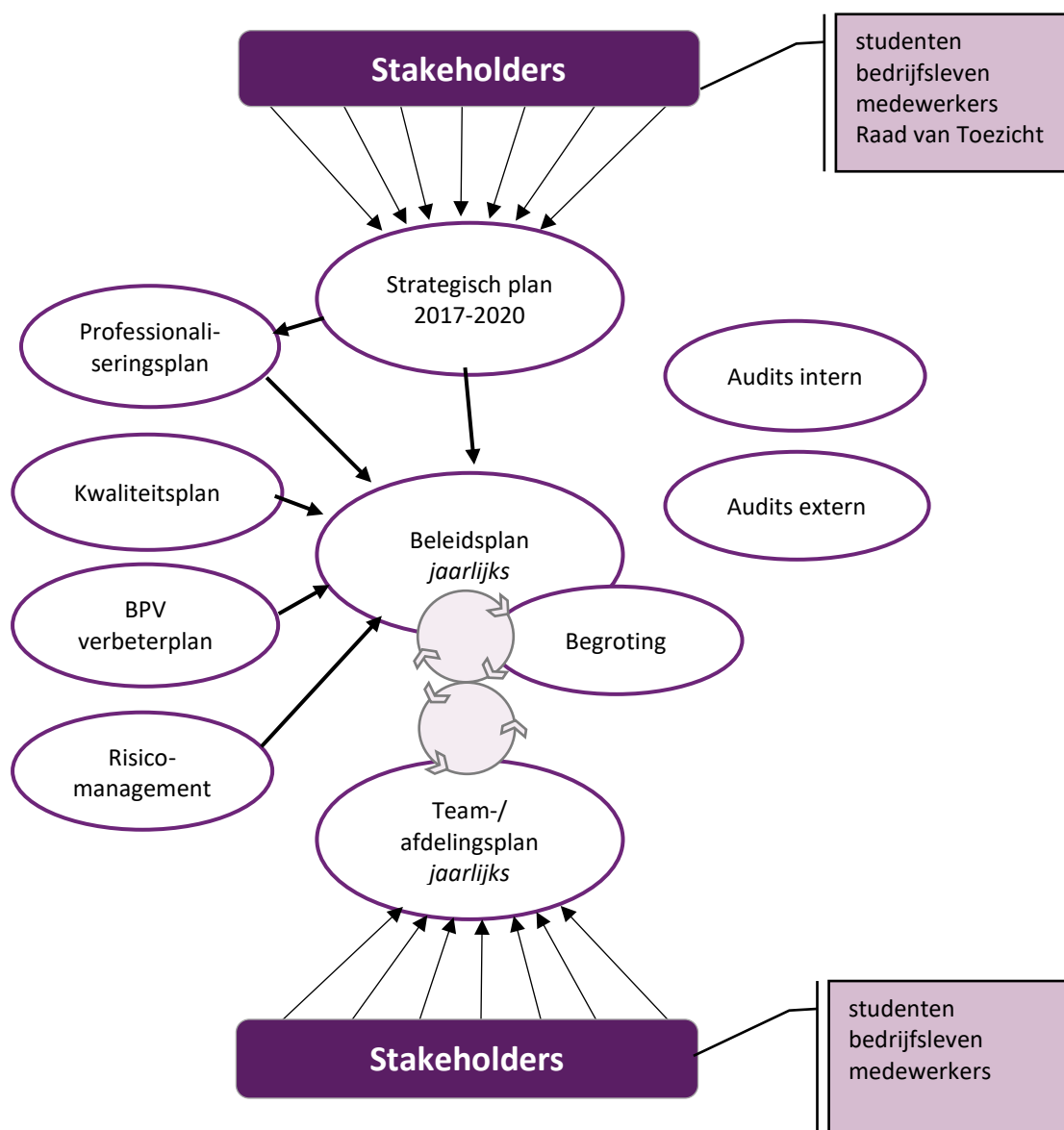
0.	Inleiding	5
1.	Organisatie in ontwikkeling 2017	7
2.	Onderwijs in ontwikkeling	17
3.	Van markt naar aanbod	27
4.	Medewerkers in ontwikkeling	32
5.	Kwaliteitsborging	39
6.	Financiële verantwoording 2017	48
7.	Geconsolideerde jaarrekening	63
8.	Enkelvoudige jaarrekening	86
9.	Ondertekening	101
10.	Overige gegevens	103
11.	Bijlagen	107

5. KWALITEITSBORGING

5.1 Ontwikkeling kwaliteitszorg

Als uitgangspunt voor alles wat met kwaliteitszorg te maken heeft hanteert SVO haar strategisch plan. Naast het Kwaliteitsplan 2015-2018 en het BPV-verbeterplan vormde dit in 2017 de basis voor de teamplannen in de regio. De onderwijsmanagers stellen samen met de teams de teamplannen van de regio's op. Ook input van de studentenraad en de OR vormt een belangrijke bron van informatie voor de plannen. Richting 2018 is een belangrijke stap gezet met het opstellen van een jaarlijks beleidsplan. Dit beleidsplan dient als basis voor de jaarlijkse teamplannen in de regio. In de afbeelding hieronder is het kwaliteitszorgsysteem van SVO schematisch weergegeven.

Schema kwaliteitszorgsysteem SVO 2017

Overlegvormen

- Studentenraad.
- Voortgangsgesprekken studenten.
- OR.
- Raad van Toezicht.
- Werkoverleg.
- Regio- en afdelingsoverleg.
- Kwartaalgesprekken (inclusief evaluatie MT-breed).
- MT-overleg.
- Operationeel overleg.
- Voortgangsgesprekken medewerkers.

ISO-systematiek

Alle activiteiten die in onze organisatie plaatsvinden staan beschreven in handboeken, processchema's, formulieren en werkinstructies. Deze beschrijvingen zijn geschoeid op de leest van de ISO-9001- systematiek. SVO was tot oktober 2016 ISO-gecertificeerd, maar heeft ervoor gekozen om zich aan te sluiten bij het Kwaliteitsnetwerk mbo, dat beter past bij de onderwijswereld. In het kwaliteitsmanagementsysteem spelen verbetervoorstellen en klachtenafhandeling een belangrijke rol. In ons streven naar verhoogde klanttevredenheid en een doelmatigere bedrijfsvoering, houden we de bestaande werkwijzen en afspraken periodiek tegen het licht. Met interne audits worden protocollen en procedures getoetst aan de praktijk en waar nodig benoemen we knelpunten en risico's.

Interne auditoren

Door interne auditoren in te zetten, vergroten we de betrokkenheid van de medewerkers bij het kritisch bezien en verbeteren van de eigen processen. Daarnaast vinden er externe audits plaats. Het managementteam bepaalt per schooljaar welke interne audits worden uitgevoerd. Een audit resulteert in een rapportage met bevindingen en aanbevelingen. De auditrapportages worden breed in de organisatie geëvalueerd. We werken volgens de PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act).

5.2 Resultaten audits

Het auditprogramma dat SVO gebruikt bevat de volgende onderdelen:

- Interne audits.
- Interne audits studenttevredenheid.
- Het medewerkerstevredenheidsonderzoek.
- Externe audit van het kwaliteitsnetwerk mbo.
- Extern onderzoek JOB-monitor.
- Extern onderzoek naar de beroepspraktijkvorming (BPV).
- Extern onderzoek door de Inspectie van het Onderwijs.

De interne audits

In 2017 zijn de interne audits gericht ingezet op opleidingen. Daarnaast is er gecontroleerd op de afstemming van de teamplannen op het strategisch plan, het Kwaliteitsplan 2015-2018 en het BPV-verbeterplan. Monitoring van de uitvoering en voortgang van de teamplannen gebeurt tijdens kwartaalgesprekken tussen het College van Bestuur en de onderwijsmanagers, de manager Onderwijs, kwaliteit & communicatie en de directeur Bedrijfsvoering.

Interne audits studenttevredenheid

We doen onderzoek naar de tevredenheid van studenten over de uitvoering van onze opleidingen. De uitkomsten gebruiken we om de tevredenheid te verbeteren.

Externe audit van het kwaliteitsnetwerk mbo

SVO is aangesloten bij het Kwaliteitsnetwerk mbo. Het kwaliteitsnetwerk voerde in oktober een instellingsaudit uit. De centrale vraag voor deze audit was: 'Hoe kan SVO de kwaliteit van het onderwijs verder ontwikkelen, versterken of vernieuwen en wat is daarvoor gewenst?'

SVO heeft aangegeven daarnaast aandacht te willen voor de volgende kwaliteitsaspecten:

- Voorlichting van studenten: volledig en eerlijk.
- Sturing: de samenwerking tussen het servicekantoor en de regio's op basis van de strategische thema's.
- De kwaliteit van het docentschap in de volle breedte: didactisch handelen, betrokkenheid en professionalisering.

De audit leverde een rapportage op. SVO stelde op basis van de bevindingen een ontwikkelagenda op, die het mogelijk moet maken een flinke kwaliteitsstap vooruit te zetten.

Extern onderzoek JOB-monitor

Tweejaarlijks wordt de JOB-monitor uitgevoerd. Deze staat voor het eerste kwartaal van 2018 op de rol. In een 'tussenjaar' voert SVO instellingsbreed een tevredenheidsonderzoek onder studenten uit. Dit onderzoek is qua vraagstelling identiek aan de JOB-monitor uit het voorgaande jaar. De resultaten van het onderzoek in 2017 waren, net als de resultaten uit de JOB-monitor van 2016, positief en duidelijk boven het landelijk gemiddelde. De algemene tevredenheid van de studenten en hun ervaringen rond de BPV scoren duidelijk hoger dan het landelijk gemiddelde. De voorlichting rond de opleiding, de inspraak van de studenten en de kantinefaciliteiten kunnen verbeterd worden. SVO gebruikt de uitkomsten van de onderzoeken om de kwaliteit te verhogen van alle activiteiten waar studenten mee te maken hebben.

Extern onderzoek naar de beroepspraktijkvorming (BPV)

Om meer inzicht te krijgen in de beroepspraktijkvorming doet SVO apart onderzoek naar de bevindingen van het bedrijfsleven. De resultaten uit de JOB-monitor en dit onderzoek zijn - naast het verbeteren van de relatie met de leerbedrijven - gebruikt als bron voor het opgestelde BPV-verbeterplan. De tevredenheid van de BPV-bedrijven wordt structureel gemeten bij ieder bedrijfsbezoek.

Onderzoeken door de Inspectie van het Onderwijs

In 2017 voerde de Inspectie van het Onderwijs bij SVO het vierjaarlijks onderzoek voor het middelbaar beroepsonderwijs uit (nieuwe inspectiekaders 2017). In dit onderzoek is het lopende herstelonderzoek van de Staat van de instelling 2015 meegenomen. In het vierjaarlijks onderzoek zijn de volgende opleidingen onderzocht: Allround voedingsoperator (Vergeer Reeuwijk, SVO locatie Rijswijk), Kok (The Colour Kitchen Utrecht), Productieleider versindustrie (SVO locatie Houten) en Bedrijfsleider vers (SVO locatie Zwolle). Het rapport van het uitgevoerde onderzoek wordt verwacht in februari 2018.

5.3 Risico's

Risicomanagement

Risicomanagement biedt SVO extra mogelijkheden om de organisatie te verbeteren.

Het is een continu proces, waarin we risico's identificeren, rangschikken, analyseren en beheersen. De belangrijkste kenmerken van effectief risicomanagement zijn:

- Inzicht in risico's.
- Adequate risicomaatregelen.
- Sturing op indicatoren en actuele informatie.
- Anticiperen op procesrisico's.
- Voldoende weerstandsvermogen.

Risico-overzicht 2017

Omschrijving	Score	Verankering	Ontwikkeling/doelstelling /status
Bij een gelijkblijvende bekostiging voor BBL is SVO erg kwetsbaar en loopt risico's wat betreft de continuïteit van de organisatie.	1,00	Strategie - meerjarenprognose financiën 2015-2020.	Via MBO-raad, via VNO-NCW, via OCW en Onderwijsinspectie.
SVO moet haar positie en naam versterken in alle regio's. Dit vraagt veel inzet en energie van de organisatie en ook veel discussies rond macrodoelmatigheid.	1,00	Jaarplan 2018.	MBO-raad, ROC's aanspreken, klacht (eventueel) indienen bij CMMBO.
Door demografische factoren en door verkorting van de opleidingen daalt het aantal studenten met zo'n 15%. De groei van de BOL-opleiding is noodzakelijk om deze krimp op te vangen. Hoewel de verwachtingen nog steeds positief zijn voor de BOL-opleiding, zijn de instroomcijfers voor de BOL beneden verwachting en prognose.	0,80	Strategie - meerjarenprognose studentenaantallen 2015-2020.	Prognose moet voor komende strategische periode opnieuw gemaakt worden en onder andere vertaald worden naar vestigingsbeleid.
Het kennis- en vaardigheidsniveau van de medewerkers van SVO is laag. Het risico betreft de uitvoering van onderwijs, de kwaliteit van de ondersteuning en de beperkte inzetbaarheid van medewerkers.	0,80	Professionaliseringsplan.	Het professionaliseringsplan dat in augustus 2017 vastgesteld wordt geeft invulling aan dit onderdeel.
Er zijn risico's in de borging van de wettelijke eisen van het onderwijs, vooral betreffende intake, directe instroom, examinering, ongeoorloofd verzuim, onderwijsprogrammering.	0,80	Strategie - herziening onderwijs, Visie op examinering, Handboek examinering, BPV verbeterplan, Kwaliteitsplan.	Extra audits uit (laten) voeren, start september/oktober, twee audits per jaar uitgevoerd door externen, rapportage aan managementteam.

In toenemende mate wordt het onderwijs geconfronteerd met fraude/misbruik van gegevens van studenten of examinering.	0,64	Beleid professionalisering, bedrijfsvoering - (digitale) archivering.	In 2014 zijn maatregelen doorgevoerd waarmee toegankelijkheid van gegevens van studenten en examinering beperkt is tot direct betrokkenen. Het huidige systeem dient via regelmatige analyse geüpdatet te worden. Het onderwerp moet onder de aandacht komen van al het personeel, zodat mogelijke data-lekken en/of risico's te voorkomen zijn.
Zowel uit onderzoeken als in de dagelijkse praktijk blijkt dat het aantal studenten met fysieke en psychische zorgbehoefte toeneemt. Dit heeft gevolgen voor de begeleiding van studenten. Een deel van de studenten heeft een lage motivatie. Bovendien worden opleidingen regelmatig beëindigd als het dienstverband met de student wordt opgezegd. Ook dit speelt een rol bij de begeleiding van studenten.	0,60	Beleid studentondersteuning.	Het begeleidingskwadrant in KRD implementeren en gebruiken. Ontwikkeling: begeleidingsvierkant is deels geïmplementeerd. Er start een pilot voor volledige implementatie. Gezien het nieuwe formatiebeleid zijn er minder uren voor studenten-ondersteuning beschikbaar. Risico op uitval van zorgstudenten is daarmee toegenomen.
Door de reorganisatie zijn er veel medewerkers vertrokken. Er zijn nu nog 25 medewerkers werkloos. Kosten SVO: ongeveer 65K per maand.	0,60	Beleid instroom en uitstroom medewerkers.	Samenwerking met Robidus. Kosten voor 25 medewerkers 75K (voor drie jaar).
Veel administratieve handelingen (zoals inschrijven studenten, verlofaanvragen etc.) gebeuren handmatig.	0,60	Beleid professionalisering bedrijfsvoering - digitale administratie.	Met KRD is voor de studentenadministratie een belangrijke basis gelegd. Ook Exact kent veel mogelijkheden voor digitale verwerking. De systeemkennis moet vergroot worden bij de medewerkers, zodat ze goed weten wat ze doen en welke informatie ze aanleveren. Door processen verder te automatiseren neemt de kans op fouten af. Dit proces wordt in 2018 verder ingeregeld.

5.4 Naleving notitie helderheid

Hieronder volgt een toelichting op de thema's zoals vermeld in de notitie Helderheid bekostiging beroepsonderwijs en volwasseneducatie.

Thema 1 Uitbesteding

Sinds 1 september 2011 werkt SVO samen met het Culinaire Centrum Beverwijk (CCB) bij de uitvoering van horecaopleidingen op mbo-niveau 2, 3 en 4. De volledige verantwoordelijkheid voor de uitvoering en examinering van mbo-opleidingen ligt bij SVO. Het CCB ondersteunt SVO bij het verzorgen van de praktijklessen en de beroepspraktijkvorming. Sinds 1 september 2013 werkt SVO op vergelijkbare wijze samen met de Horeca Academie. Per 1 september 2014 werken we samen met The Colour Kitchen Opleiden en Begeleiden BV voor de opleidingen Kok en Gastvrouw/gastheer. Per laatstgenoemde datum ging SVO op basis van dezelfde uitgangspunten een samenwerkingsverband aan met OVD Opleidingen. Deze opleidingen richten zich op studenten in de retailmarkt. In 2015, 2016 en 2017 zijn geen nieuwe samenwerkingsverbanden gestart.

Thema 2 Investeren van publieke middelen in private activiteiten

Dergelijke investeringen zijn bij SVO in 2017 net als voorgaande jaren niet aan de orde. Er is een duidelijke scheiding tussen deze activiteiten en de betreffende geldstromen.

Thema 3 Het verlenen van vrijstellingen

Vrijstellingen voor (onderdelen van) generieke vakken worden door het examenbureau toegekend volgens vastgestelde richtlijnen vanuit de onderwijsstaf. Vrijstellingen na eerder genoten opleidingen bij SVO worden individueel beoordeeld en getoetst door de examencommissie. In alle gevallen worden bewijsstukken ingenomen en getoetst en indien nodig gearhiveerd. Het totale proces rond examinering staat beschreven in het Handboek Examinering.

Thema 4 Les- en cursusgeld niet betaald door de student zelf

Het komt voor dat derden het cursusgeld voor studenten voldoen. Studenten machtigen daar bijvoorbeeld (leer)bedrijven of opleidingsfondsen schriftelijk toe.

Thema 5 In- en uitschrijving en inschrijving van student voor meer dan één opleiding tegelijk

Dit is bij SVO niet van toepassing.

Thema 6 De student volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven

Het veranderen van opleiding tijdens het studiejaar met het doel hier financieel gewin mee te behalen, komt bij SVO niet voor. In de diploma-opgave over het jaar 2016 is horizontale en verticale stapeling van diploma's om zo voor dubbele bekostiging in aanmerking te komen uitgesloten. Sinds 1 augustus 2016 mogen studenten niet meer ingeschreven worden op een 90XXX-crebo en SVO heeft dat nog wel gedaan. Deze studenten hadden op een nieuw crebo ingeschreven moeten worden. In overleg met de Inspectie van het Onderwijs en de accountant is een reparatieplan geschreven, waardoor we geen bekostigingsrisico's lopen. De uitvoering van het plan vond eind 2016 en begin 2017 plaats en is inmiddels volledig afgerond.

Thema 7 Bekostiging van maatwerktrajecten voor bedrijven

SVO levert maatwerktrajecten die we altijd uitvoeren volgens de bestaande onderwijs- en examenregeling. We stellen identieke eisen aan het behalen van het diploma. De studenten vallen onder de OCW-bekostiging. In dit verband worden geen meerkosten doorberekend aan studenten. Bedrijven leveren hieraan soms een bijdrage door inzet van een medewerker van het bedrijf die niet betaald wordt door SVO.

Thema 8 Buitenlandse studenten en onderwijs in het buitenland

Dit is bij SVO niet van toepassing.

5.5 Klachtenafhandeling

Bij het streven naar continue verbetering en operational excellence zien wij klachten als een kans om onze processen te verbeteren. In sommige gevallen leiden klachten zelfs tot het opstellen van nieuwe werkwijzen en processen. Juist omdat klachten waardevolle informatie kunnen bevatten, proberen we het indienen ervan zo laagdrempelig te maken. Naast de formele klachten die schriftelijk of via de website kunnen worden ingediend, zijn de receptiemedewerkers getraind in het herkennen van ontevreden klanten. De afdeling Diensten zorgt voor de juiste opvolging van de klachtafhandeling. In 2017 is de klachtenprocedure aangescherpt. Uitgangspunt daarvoor was het servicedocument Klachtbehandeling in het mbo 2017. De studentenraad stemde op 30 november 2017 in met de aangepaste klachtenprocedure.

Aantal klachten

In 2017 zijn er 23 klachten binnengekomen. Alle klachten zijn uiteindelijk afgehandeld, negentien zijn binnen de gestelde termijn afgesloten. Vier klachten zijn later afgehandeld (één over onderwijskwaliteit en drie over uitvoering). Er zijn in 2017 meer klachten binnen de gestelde termijn afgehandeld dan in 2016. Het blijft zaak om extra aandacht te besteden aan het afhandelen van alle klachten binnen de gestelde termijn. Dat geldt ook voor opvolging bij de indiener, met de vraag of de klacht naar tevredenheid is afgehandeld. Hierin blijft de afdeling Diensten in 2018 een actieve rol spelen.

Afdeling	Aantal klachten in 2017
Uitvoering	11
Examinering	2
Onderwijskwaliteit	1
Finance	5
Directie	0
Diensten	1
Informatiemanagement	3
Totaal	23

5.6 Vertrouwenscommissie

In januari 2015 is ingestemd met de aangepaste Regeling ongewenste omgangsvormen, zoals voorgesteld door de vertrouwenspersonen. In maart 2017 steden we een nieuwe vertrouwenspersoon aan en in september 2017 ontstond een vacature voor een tweede vertrouwenspersoon. Publicatie vond plaats in de Flash. In afwachting van de invulling van deze vacature gaan de twee vertrouwenspersonen de basiscursus 'vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen' volgen.

Meldingen aan de vertrouwenscommissie

In 2017 is er één melding gedaan. Deze melding viel niet onder ongewenste omgangsvormen. Daarbij is de melder geadviseerd om dit in de lijnorganisatie op te pakken.

Vooruitblik 2018

De verwachting is dat de vacature voor een tweede vertrouwenspersoon begin 2018 wordt ingevuld. Tijdens de eerste vakdag in 2018 verzorgt de vertrouwenscommissie een voorlichtingsworkshop voor alle medewerkers.

6

hoofdstuk

0.	Inleiding	5
1.	Organisatie in ontwikkeling 2017	7
2.	Onderwijs in ontwikkeling	17
3.	Van markt naar aanbod	27
4.	Medewerkers in ontwikkeling	32
5.	Kwaliteitsborging	39
6.	Financiële verantwoording 2017	48
7.	Geconsolideerde jaarrekening	63
8.	Enkelvoudige jaarrekening	86
9.	Ondertekening	101
10.	Overige gegevens	103
11.	Bijlagen	107

6. FINANCIËLE VERANTWOORDING 2017

6.1 Financiën

Algemeen

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) hanteert de T2-bekostigings-systeem. Dit houdt in dat SVO bekostiging ontvangt op basis van het aantal studenten en het aantal uitgereikte diploma's van twee jaar terug. Bij een stabiel deelnemersaantal komt de hoogte van de bekostiging nagenoeg overeen met de kosten van de exploitatie.

Minder bekostiging

Eind 2015 werd duidelijk dat SVO voor 2016 veel minder bekostiging zou krijgen dan was begroot. Dat kwam doordat er geen goed overzicht was van de verblijfsjaren van de studenten. SVO krijgt de vijfde- en zesdejaars studenten voor 50% bekostigd en zevende- en hogerejaars krijgt SVO niet bekostigd. Een tweede oorzaak is Focus op Vakmanschap, de effecten hiervan waren niet goed ingeschat. Tot slot was er onvoldoende kostenbewustzijn. Het financiële effect van deze drie elementen was dat de continuïteit van de organisatie in het geding kwam. Eind 2015, begin 2016 is er actieplan opgesteld met acties om de bedrijfscontinuïteit veilig te stellen. Dit plan is in 2016 en 2017 uitgevoerd met een financieel zeer positief resultaat.

Aanvullende financiering en WW, BWR en pensioenlasten

SVO is door de Inspectie van het Onderwijs onder verscherpt toezicht gesteld en na overleg met OCW is er aanvullende financiering verstrekt van twee keer € 1,5 miljoen (2016 en 2017). In 2016 en 2017 zijn veel acties uitgevoerd, onder andere een flinke personeelsreductie en andere kostenreducties, zoals het verminderen van het aantal auto's in eigendom van SVO, het verminderen van de ICT-kosten en het beperken van inhuur van derden. Acties die effect hebben gehad, zoals de financiële cijfers laten zien. SVO sluit 2017 zeer positief af.

SVO is voor WW en BWR eigen risicodragers. De toekomstige WW- en BWR-uitkeringen die vanwege de personeelsreductie mogelijk uitgekeerd gaan worden, zijn in 2016 als voorziening opgenomen. Dit drukte het resultaat van 2016. Per vertrokken medewerker is gekeken wat de maximale WW/BWR- en pensioenrechten zijn, op basis van salaris, anciënniteit en rechten. Vervolgens is een inschatting gemaakt van de kans op werk per persoon. Hierbij werden leeftijd, opleidingsniveau en werkervaring meegenomen. Deze kans op werk is financieel vertaald en leverde een bedrag per persoon op. Opgeteld geeft dit het bedrag dat opgenomen is als voorziening. Voor de jaarrekening 2017 is de voorziening opnieuw bepaald. Dit is gedaan met dezelfde uitgangspunten als in 2016. Doordat er in 2017 bedragen zijn doorbelast door uitkeringsinstanties, konden we op naamniveau een betere berekening maken voor de verwachte kosten. Qua inschatting van de kans op werk moeten we helaas constateren dat die niet altijd gerealiseerd is, waardoor de uitputting van de voorziening hoger is dan verwacht. In 2017 vroegen we Robidus om een kans op werk-inschatting te maken. Dit leidde bij enkele medewerkers tot een aanpassing van de kans op werk. De nieuwe berekeningen en het aanpassen van de kans op werk, zorgen ervoor dat een extra dotatie is gedaan aan de voorziening van 1.156K.

Begroting, meerjarenbegroting en rapportages

In 2016 startten we met een eenvoudiger manier van opzetten van de begroting, meerjarenbegroting en rapportages. Deze manier van werken is 1 januari 2017 ingegaan. De begroting wordt opgebouwd uit historische kennis (vaste bekende posten), aangevuld met de variërende componenten (studentprognoses voor de komende jaren en daaraan gekoppeld de formatie en mogelijke huisvestingsaanpassingen), die financieel vertaald worden. Zo zijn de begroting en de meerjarenbegroting gemaakt. De maandrapportages zijn maandelijks tijdig opgeleverd. Deze geven een duidelijk beeld van de financiële stand van zaken. Deze zijn gedeeld met de Raad van Toezicht en met de Inspectie van het Onderwijs in het kader van de onder toezichtstelling. Indien nodig of gewenst kunnen we volledig inzoomen om tot een gedetailleerde analyse te komen. De inkomsten zijn afhankelijk van het aantal studenten dat we opleiden. Hierbij geldt dat we het geld van de aanwezige studenten twee jaar later ontvangen.

Aantal studenten en bekostiging

Aantal studenten	2016 werkelijk	2017 werkelijk	2018 prognose	2019 prognose	2020 prognose	2021 prognose
BBL-studenten op 1-10	2633	2297	2276	2238	2257	2257
BOL-studenten op 1-10	30	74	197	273	323	343

De aantallen geven een beperkt beeld van de te verwachten inkomsten. Studenten in het vijfde of zesde verblijfsjaar worden voor 50% bekostigd en de zevende- en hogerejaars worden niet bekostigd. Als onderwijsinstelling houden we altijd dit soort instroom, aangezien zij-instromers en overstappende studenten van ROC's en AOC's een opleiding bij SVO willen volgen. Deze studenten moeten op niveau 2 starten om zich de vereiste beroepshandelingen eigen te maken en kunnen dan doorstromen naar niveau 3 en 4. Hiermee ontstaat een substantieel aantal langstudeerders. Om dat aantal toch beheersbaar te houden, namen we in 2016 de volgende maatregelen:

- Er zijn afspraken gemaakt met studenten en werkgevers over versnelling van de studie.
- We stuurden bij brancheorganisaties aan op een koppeling tussen de subsidie en de nominale studieduur. Dit is ook geëffectueerd door het opleidingsfonds SOVVB.
- Herontwerp van de opleidingen is geëffectueerd gericht op een logischere en mogelijk snellere doorstroom door de opleidingen.

Verblijfsjaar	2016	2017	Verschil 2016 ten opzichte van 2017
5	210	179	31
6	119	101	18
Totaal 50% bekostigd	329	280	49
7	89	50	39
8	44	40	4
9	28	14	14
10	13	5	8
11	9	2	7
12		4	-4
Totaal 0 % bekostigd	183	115	68

Zoals bovenstaande tabel laat zien hebben de genomen maatregelen effect gehad.

De verwachting is dat het aantal studenten dat we voor de helft of niet bekostigd krijgen niet veel verder afneemt. We leiden studenten op die hun weg in de maatschappij aan het vinden zijn, onder andere uitvallers van een ROC/AOC, ook al krijgen we die maar voor de helft of niet bekostigd. We passen geen instroombeperking toe: als iemand in kan stromen conform onze instroomcriteria, dan nemen we de student op. We blijven sturen op een zo efficiënt mogelijke inzet van onze middelen.

Prijsfactor per opleiding

Een ander aspect is de prijsfactor per opleiding. SVO verzorgt opleidingen die een prijsfactor kennen van 1.1, 1.3, 1.4 en 1.8. De studentenontwikkeling per prijsfactor is hieronder weergegeven. Er is gewerkt met studentenaantallen in het betreffende jaar en dat heeft vanwege de T2-systematiek twee jaar later een financieel effect.

Aantal studenten per prijsfactor

Aantal BBL-studenten 1-10	2016 werkelijk	2017 werkelijk	2018 prognose	2019 prognose	2020 prognose	2021 prognose
Prijsfactor 1	4	30	37	33	35	35
Prijsfactor 1.1	170	72	30	30	30	30
Prijsfactor 1.3	1197	1049	1075	1010	995	995
Prijsfactor 1.4	16	11	20	20	20	20
Prijsfactor 1.8	1246	1135	1114	1145	1177	1177
Totaal	2633	2297	2276	2238	2257	2257

Aantal studenten x prijsfactor

Aantal BBL * Prijsfactor	2016 werkelijk	2017 werkelijk	2018 prognose	2019 prognose	2020 prognose	2021 prognose
Prijsfactor 1	4	30	37	33	35	35
Prijsfactor 1.1	187	94,6	16,5	16,5	16,5	16,5
Prijsfactor 1.3	1632,8	1465,1	1332,5	1248	1228,5	1228,5
Prijsfactor 1.4	22,4	22,4	28	28	28	28
Prijsfactor 1.8	2264,4	2149,2	2095,2	2151	2208,6	2208,6
Totaal	4110,6	3763,3	3509,2	3476,5	3516,6	3516,6

Aantallen BOL-studenten	2016 werkelijk	2017 werkelijk	2018 prognose	2019 prognose	2020 prognose	2021 prognose
	30	74	197	273	323	343

We zien per 1 oktober 2017 een (verwachte) daling ten opzichte van 2016 van het aantal bekostigde BBL-studenten, en een stijging van het aantal BOL-studenten. De daling van de BBL-studenten komt door demografische factoren, het terugdringen van de langstudeerders en aanpassing van het onderwijscurriculum. In 2016 startte SVO met BOL-opleidingen op drie locaties en in 2017 is de BOL op nog een locatie gestart. De komende jaren stromen de leerjaren vol. We starten in 2018 een tweede BOL-opleiding en de verwachting is dat we daardoor de prognose gaan halen.

De financiële doorrekeningen laten zien dat de verminderde inkomsten van de BBL worden opgevangen door een stijging van de BOL-inkomsten. Exact is dit niet te bepalen, aangezien ons aandeel relatief is ten opzichte van het landelijke aandeel. Economisch groeit Nederlands sinds eind 2016 en de verwachting is dan ook dat het aantal BBL-studenten na de daling in 2017 toch weer toeneemt.

Financiële verantwoording

De exploitatie van 2017 sluit af met een resultaat van € 3.490.208. Dat is € 1.293.208 positiever dan begroot. In 2017 zijn enkele aanzienlijke posten verwerkt:

- Een eerder aangegeven reservering van € 1.155.581, voor te verwachten verplichtingen voor WW- en BWR-uitkeringen van medewerkers die de organisatie vanwege herstructurering al verlaten hebben.
- De rijksbijdrage is €1.199.833 hoger dan begroot wat wordt veroorzaakt door een ruim hogere opbrengst van de reguliere lumpsum bijdrage en met name een ruim hogere opbrengst voor het resultaat afhankelijk budget.
- De loonsom van het vaste personeel is € 779.248 lager dan begroot en de kosten van personeel niet in loondienst zijn € 304.421 lager dan begroot.

Vermogenspositie/solvabiliteit

De solvabiliteit is de relatie tussen het eigen vermogen en de voorzieningen enerzijds en het balanstotaal anderzijds. Als ondergrens voor de solvabiliteit wordt 30% aangehouden. De solvabiliteit van SVO ligt al enige jaren ruim boven deze norm. Na een daling in 2013 vertoont de solvabiliteit sinds 2014 weer een stijgende lijn.

Solvabiliteit-2	2017	2016	2015	2014	2013	2012
SVO Opleidingen	80%	73%	71%	69%	64%	68%

Liquiditeit

Als criterium voor de beoordeling van de liquiditeit hanteert SVO de current ratio. De current ratio vertegenwoordigt de verhouding tussen de vlottende activa en de vlottende passiva (kortlopende schulden). De branche beschouwt een liquiditeit met een waarde tussen 0,5 en 1,5 als gezond. Met een gerealiseerde waarde van 4,5 per 31 december 2017 voldoet SVO ruimschoots aan de norm. SVO zal in 2018 en 2019 kijken hoe de ontwikkelingen zijn m.b.t. de WW en BWR voorziening. Mocht deze voorziening voldoende zijn dan kunnen de gelden vastgelegd gaan worden zodat dit meer rendement op kan leveren.

Liquiditeit	2017	2016	2015	2014	2013	2012
SVO Opleidingen	4,5	3,0	2,7	2,4	1,9	2,0

Rentabiliteit

De rentabiliteit is het genormaliseerde resultaat uit gewone bedrijfsvoering gedeeld door totale baten uit gewone bedrijfsvoering. In 2016 en 2017 heeft de transitie plaats gevonden en hebben veel mensen de organisatie verlaten. Hiervoor is in 2016 een voorziening opgenomen voor de WW en BWR lasten. Dit heeft voor dat jaar een negatief effect gehad op de rentabiliteit. Het resultaat van 2017 is zeer positief en heeft dit kengetal weer positief beïnvloed.

Rentabiliteit	2017	2016	2015	2014	2013	2012
SVO Opleidingen	18,4%	-14,1%	0,2%	6,9%	-0,7%	0,2%

Vaste activa

Immateriële en materiële vaste activa

Onder immateriële vaste activa vallen de licentiekosten voor software en nieuwe media. Er zijn geen immateriële investeringen gedaan in 2017. In 2017 is € 213.023 geïnvesteerd in materiële vaste activa.

Vlottende activa

Voorraden

In verband met verdergaande digitale ontwikkeling is de waardebepaling van de voorraad per ultimo 2017 op 0 gesteld. Vanwege de minimale artikelwaarde en aantallen heeft SVO er voor gekozen geen waardering van de voorraden als balanspositie op te nemen.

Vorderingen

De waarde van de vorderingen is in 2017 met € 177.992 afgenomen. Per 31 december 2017 is er sprake van aanzienlijk lager bedrag aan vooruitbetaalde kosten dan per 31 december 2016.

Liquide middelen

Op de bankrekeningen wordt een saldo aangehouden om aan de betalingsverplichtingen te kunnen voldoen. De saldi van de spaarrekeningen zijn direct opeisbaar. Ten opzichte van 2016 is het saldo van de liquide middelen met € 3.919.645 gestegen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is uitsluitend gemuteerd voor het resultaat over 2017.

Voorzieningen

Wachtgelden en reorganisatie

Per 31 december 2017 bedroeg het saldo van deze voorziening € 2.081.044. Dit bedrag heeft volledig betrekking op de voorziening voor wachtgelden. In verband met de huidige financiële situatie is er voor 2017 geen reorganisatievoorziening opgenomen.

Jubilea

Per 31 december 2017 is voor uitkeringen in het kader van jubilea een bedrag van € 33.000 voorzien.

Kortlopende schulden

Het totaal van de kortlopende schulden is in 2017 met € 146.593 gedaald ten opzichte van 31 december 2016.

Crediteuren

Per 31 december 2017 is het saldo van de crediteuren € 111.627 hoger dan per 31 december 2016. SVO betaalt binnen dertig dagen na factuurdatum, tenzij anders is overeengekomen.

Verschuldigde bedragen aan OC&W

Er zijn per 31 december 2017 geen bedragen verschuldigd aan OCW.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Per 31 december 2017 is deze post € 13.796 hoger dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds lagere kosten in verband met afname personeel en anderzijds een stijging van sociale premies.

Overlopende passiva

Het saldo is per 31 december 2017 € 255.751 lager dan per 31 december 2016.

De reserveringen voor vakantiegeld en verlofdagen alsmede overige overlopende passiva zijn aanzienlijk lager, echter de reservering van vooruit ontvangen college en cursusgelden zijn ruim € 248.000 hoger dan per 31 december 2016.

Rijksbijdragen

Lumpsumfinanciering

De uiteindelijk toegekende lumpsumfinanciering voor 2017 bedroeg € 9.451.033 en viel daarmee € 289.033 hoger uit dan de oorspronkelijke begroting van € 9.162.000. Dit als gevolg van wijzigingen in het macro budget dat in de loop van 2017 is aangepast.

Overige subsidies

De post 'overige subsidies OCW' bedroeg in 2017 € 6.135.800 en was daarmee € 910.800 hoger dan begroot. De overige subsidies zijn voor 2017 begroot op basis van destijds door OCW verstrekte gegevens. Met name de subsidie resultaatafhankelijk budget is ruim € 673.000 hoger dan begroot en de subsidie aandeel BPV is ruim € 110.000 hoger dan begroot, terwijl er voor wat betreft deze laatstgenoemde subsidie lang sprake is geweest van dat deze subsidie in zijn geheel niet aan SVO zou worden toegekend.

Cursusgelden

De opbrengst uit cursusgelden bedroeg in 2017 € 1.073.069 ten opzichte van een begrote opbrengst van € 1.090.000.

Personeelslasten

De personeelslasten bedroegen in 2017 € 11.068.091 en vielen daarmee € 805.091 hoger uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk verklaard door de eerder toegelichte toevoegingen aan de voorziening voor wachtgelden.

Huisvestingslasten

De werkelijke huisvestingslasten voor 2017 bedroegen € 1.586.935 Dat is € 163.065 lager dan begroot. In de begroting 2017 waren aanzienlijke extra bedragen opgenomen voor kosten inzake herhuisvesting. Dit is in 2017 niet aan de orde geweest.

Afschrijvingen

De afschrijvingen bedroegen in 2017 € 608.600. De afschrijvingskosten zijn € 106.400 lager dan begroot. In de begroting waren aanzienlijke investeringen geprognostiseerd in verband met nieuwe huisvesting, echter dit wordt waarschijnlijk pas in 2018 in gang gezet.

Overige lasten

De overige lasten bedroegen in 2017 € 2.133.661. Dit betreft de kosten van administratie en beheer, alsmede de kosten van o.a. leermiddelen en overige algemene beheerslasten. Op totaalniveau zijn de kosten € 356.661 hoger dan begroot en dit betreft nagenoeg alle kosten onderdelen. Het totaal van de overige lasten zijn in 2017 echter wel € 237.546 lager dan in 2016.

6.2 Kengetallen

	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Financieel						
Totaal baten in EUR	18.925.637	17.640.353	20.670.073	21.343.373	21.312.048	22.710.437
Totaal lasten in EUR	15.397.286	20.097.456	20.636.776	19.874.299	21.454.993	22.741.970
Exploitatieresultaat in EUR	3.528.351	-2.457.103	33.297	1.469.074	-142.945	42.877
Eigen vermogen in EUR	8.965.595	5.475.388	7.968.134	7.934.878	6.465.804	6.608.750
Totaal vermogen in EUR	13.801.764	10.490.526	11.973.124	11.878.118	10.608.685	10.255.668
Solvabiliteit - 2	0,80	0,73	0,71	0,69	0,64	0,68
Liquiditeit	4,49	2,96	2,69	2,41	1,91	1,95
Weerstandsvermogen	0,47	0,31	0,39	0,37	0,30	0,29
Rijksbijdrage/totale baten	82 %	81 %	85 %	85 %	84 %	80 %
Personele lasten/totale lasten	72 %	77 %	64 %	66 %	69 %	69 %
Afschrijvingen/totale lasten	4 %	4 %	4 %	5 %	6 %	6 %
Huisvestingslasten/totale lasten	10 %	7 %	12 %	9 %	8 %	9 %
Overige instellingslasten/totale lasten	14 %	12 %	19 %	19 %	17 %	16 %

6.3 Treasurybeleid

Treasury is het sturen en het beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Voor SVO was in 2012 een treasury-statuuut opgesteld en dit is begin 2017 herzien. Het treasurybeleid vindt plaats binnen de kaders van de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Bij het aantrekken en uitzetten van alle benodigde en overvloedige middelen handelen we volgens de verplichtingen in deze regeling. SVO moet altijd aan haar verplichtingen kunnen voldoen en zo nodig financiële middelen kunnen aantrekken. Het treasurystatuuut is goedgekeurd door zowel het College van Bestuur als de Raad van Toezicht.

Algemene doelstellingen

De algemene doelstellingen van het treasurybeleid luiden:

- Zorgen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde gelden tegen acceptabele condities (beschikbaarheid).
- Beschermen van waarden c.q. vermogen en resultaten tegen ongewenste financiële risico's.
- Optimaliseren van het rendement van de liquide middelen binnen de kaders van het treasurystatuuut (rentemaximalisatie).
- Minimaliseren van de kosten van leningen (kostenminimalisatie).
- Beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen van de instelling zijn verbonden.

De Stichting Vakinstelling SVO heeft de uitvoering van de treasuryfunctie ondergebracht bij de directeur Bedrijfsvoering.

Liquide middelen

Op de rekening courant wordt een beperkt saldo aangehouden voor het uitvoeren van de betalingen op korte termijn. Overtollige bedragen worden afgestort. Zo wil SVO de gevolgen van dalende rentepercentages deels compenseren. Alle tegoeden zijn direct opeisbaar.

Financiële instrumenten

SVO heeft buiten de reguliere vorderingen, liquide middelen en schulden geen andere complexe of afgeleide financiële instrumenten, zoals derivaten. Vanwege de mogelijke liquiditeitsproblemen heeft SVO ervoor gekozen om in 2017 geen middelen -langdurig- vast te zetten. In 2018 bekijken we of er binnen de vastgestelde regelingen mogelijkheden zijn om meer rendement te verkrijgen.

6.4 Continuïteitsparagraaf

SVO vakopleiding food is een landelijke vakinstelling. Dit betekent dat het voedingsgebied zich uitstrekt tot alle delen van Nederland, in alle provincies en regio's. Voor een deel zijn dit krimpregio's. Wij trekken ons terug uit een aantal krimpregio's en centreren ons in stedelijke gebieden in Nederland. Naar verwachting worden dat achtereenvolgens Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Zwolle, Utrecht en Eindhoven. Onze bestaande locaties daar gaan we versterken en zo nodig uitbreiden. We verwachten een geringe invloed op de studentaantallen als gevolg van deze verandering. Een BBL-student is al gewend om verder te moeten reizen en voor het BOL-portfolio is het gunstig(er) om in een stedelijke regio onderwijs te kunnen volgen. De stedelijke regio's zijn in de meeste gevallen groeiregio's en voor een opleider is het gunstiger om in dat voedingsgebied te zitten.

Concurrentie

Van invloed gaat zijn hoe de concurrentie met andere MBO-opleiders zich ontwikkelt. SVO moet daarom alert de ontwikkelingen gaan volgen, in gesprek blijven met de opleiders in de regio en strategische samenwerking zoeken waar het versterkend is voor het onderwijsaanbod in de foodsector. Het beleid van SVO vakopleiding food richt zich op consolidatie van het aantal BBL-studenten, met vooral een groeiend aantal studenten in de BOL-opleidingen.

Studentenaantallen

Het afgelopen jaar is het aantal BBL-studenten bij SVO (zoals verwacht) gedaald. In 2016 startte onze nieuwe BOL-opleiding. De opleidingsjaren stromen nu vol en zo ontstaat hier een studentengroei. De economie trekt aan en hierdoor zou het mogelijk moeten zijn om ook de BBL-instroom te laten stijgen. Het management van SVO is voorzichtig wat betreft studenteninstroom voor de toekomst. SVO heeft de afgelopen twee jaar de kosten in overeenstemming gebracht met de inkomsten. Hierdoor staat SVO er nu financieel veel beter voor dan twee jaar geleden. Wij kijken dan ook vol vertrouwen naar de toekomst.

Personeelsomvang

Eén van de acties uit het actieplan was een sterke vermindering van de personeelsomvang. Het doel was om de formatieomvang in drie jaar terug te brengen naar 101 fte. De reductie zou als volgt plaatsvinden:

	1-1-2016	2017	2018	2019
Fte-omvang	159	124	107	101

Bijna de gehele reductie is al in 2016 gerealiseerd en de reorganisatie is begin 2017 voortijdig gestopt. De WW- en BWR-verplichtingen zijn in 2016 als voorziening opgenomen, net als overige met de reductie verband houdende kosten. De personeelsomvang in relatie tot het aantal studenten ligt eind 2017 nagenoeg in lijn met elkaar. Gezien de BOL-ontwikkelingen moeten we mogelijk in 2018 weer extra mensen aannemen.

Studentenaantallen in relatie tot de formatie

FTE berekening o.b.v. aantal studenten op 1 oktober	2017	2018 (T+1)	2019 (T+2)	2020 (T+3)	2021 (T+4)	2022 (T+5)
	werkelijk aantal	schatting door MT	schatting door MT	schatting door MT	als 2020	als 2020
Aantal studenten BBL	2.276	2.276	2.238	2.257	2.257	2.257
Aantal studenten BOL	74	197	273	323	323	323
FTE OBP - MJB 02-2017 vastgesteld op 35,1	35,1	35,1	35,1	35,1	35,1	35,1
FTE OP BBL → op basis 1 : 45	50,6	50,6	49,7	50,2	50,2	50,2
FTE OP BOL → op basis 1 : 16,7	4,4	11,8	16,3	19,3	19,3	19,3
Commercieel team	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Totaal FTE in jaar (volledig opgenomen)	96,1	103,5	107,2	110,6	110,6	110,6

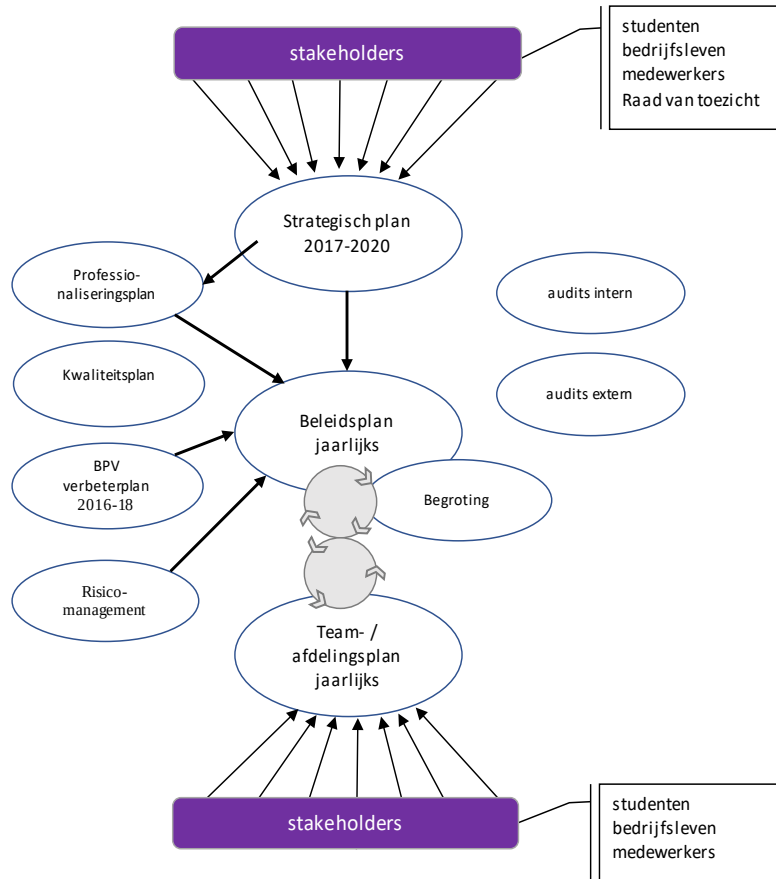
De bovenstaande tabel laat zien dat het aantal BBL studenten niet veel zal gaan fluctueren. De BOL studenten zullen gaan toenemen. Dit komt omdat we de komende jaren 'vol' gaan groeien. Hierdoor zal er ook een toename van de formatie nodig zijn. Deze zijn ook in de meerjarenbegrotingscijfers verwerkt.

De feitelijke formatieomvang voor het betreffende jaar wordt jaarlijks bepaald aan de hand van de studenten aantallen op 1-10 van het voorgaande jaar. Die worden opgenomen in de begroting en vervolgens volgt er een nieuwe meerjarenbegroting (zie hiervoor de volgende pagina's).

Cascade bekostiging

De MBO-raad heeft met de minister een bestuursakkoord gesloten en hierin is ook opgenomen dat de cascade bekostiging met ingang van 2019 afgeschaft gaat worden. De MBO-raad heeft financiële scenario berekeningen gemaakt en daaruit blijkt dat wij meer bekostiging zullen gaan krijgen. Dit zijn nog eerste doorrekeningen. In de loop van 2018 zal meer duidelijkheid komen hoe de MBO instellingen bekostigd zullen gaan worden en welke spelregels er gebruikt zullen gaan worden. Gezien de omvang van de liquide middelen van SVO lopen we hier geen direct risico.

Risicobeheersings- en controlesysteem
Zie hiervoor het volgende schema.

Als basis dient het strategisch meerjarenplan. De belangrijkste input van dit plan komt van de diverse stakeholders. Naast het strategisch plan beschikt SVO over een professionaliseringsplan, een kwaliteitsplan, een BPV-verbeterplan en een risicomangement overzicht. Deze vormen samen met de begroting de basis voor het jaarlijkse beleidsplan dat door de voorzitter college van bestuur wordt opgesteld. Het beleidsplan vormt wederom de basis voor de jaarlijkse team- en afdelingsplannen. Deze plannen worden opgesteld door de diverse teams c.q. afdelingen, input vanuit de studenten en het bedrijfsleven. De status van de diverse plannen wordt periodiek geëvalueerd middels een PDCA cyclus. Dit gebeurt op elk organisatieniveau. Op deze manier wordt de hele keten geborgd. Financieel zijn er maandelijkse rapportages beschikbaar die zicht geven op de uitputting van de in de begroting vastgestelde budgetten.

Belangrijkste risico's

Deze zijn benoemd in paragraaf 5.3.

Rapportage toezichthoudend orgaan

In paragraaf 1.9 is het verslag van de raad van toezicht opgenomen.

Begroting 2018 en Meerjarenbegroting SVO 2018 - 2023

bedragen x € 1.000,-- 	Werkelijk	Werkelijk	Begroting		Raming		Raming		Raming		Raming		Raming	
	2016	2017	PUBLIEK	PRIVAAT	PUBLIEK	PRIVAAT	PUBLIEK	PRIVAAT	PUBLIEK	PRIVAAT	PUBLIEK	PRIVAAT	PUBLIEK	PRIVAAT
	2018	2018	2018	2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022	2023	2023
Baten														
Rijksbijdrage OCW (op basis T-2)	8.569	9.451	10.450	-	10.463	-	11.547	-	12.517	-	13.341	-	13.405	-
Overige bekostiging OCW	1.792	3.021	1.700	-	1.724	-	1.748	-	1.757	-	1.765	-	1.774	-
Cursusgelden	987	1.073	986	-	1.000	-	1.014	-	1.019	-	1.024	-	1.029	-
Materialen	633	437	560	-	567	-	575	-	578	-	581	-	584	-
Commerciële omzet	1.084	885	-	1.460	-	1.480	-	1.501	-	1.509	-	1.516	-	1.524
Overige baten	325	384	300	-	304	-	308	-	310	-	312	-	313	-
Extra toegekende rijksbijdrage OCW	1.500	1.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tijdelijke overgangsbekostiging OCW	2.423	1.615	808	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subsidie inzake ontwikkeling BOL onderwijs	314	559	480	-	480	-	480	-	480	-	-	-	-	-
Totaal baten	17.627	18.925	15.283	1.460	14.538	1.480	15.672	1.501	16.661	1.509	17.023	1.516	17.105	1.524
Bedrijfskosten														
Directe kosten	1.150	1.360	1.418	255	1.518	263	1.602	271	1.650	279	1.699	287	1.750	296
Lonen en salarissen	9.523	8.652	6.929	511	7.293	526	7.779	542	8.013	558	8.253	575	8.500	592
Personeel niet in loondienst	1.051	804	900	430	927	443	955	456	983	470	1.013	484	1.043	498
Overige personeelskosten	294	327	343	18	353	19	364	19	375	20	386	20	397	21
Reis- en autokosten	672	578	448	25	448	25	448	25	448	25	448	25	448	25
Afschrijvingen	771	609	603	-	603	-	603	-	603	-	603	-	603	-
Huisvesting	1.462	1.587	1.952	-	2.004	-	2.064	-	2.126	-	2.190	-	2.256	-
Automatisering	714	436	488	-	503	-	518	-	533	-	549	-	566	-
Projecten	249	610	430	-	443	-	456	-	470	-	484	-	498	-
Overige kosten en bijzondere baten en lasten	318	474	375	-	386	-	398	-	409	-	422	-	434	-
Docenten t.b.v. commerciële activiteiten	-	-	-125	125	-125	125	-125	125	-125	125	-125	125	-125	125
Overhead t.b.v. commerciële activiteiten	-	-	-225	225	-225	225	-225	225	-225	225	-225	225	-225	225
Commerciële team t.b.v. publieke taken	-	-	256	-256	263	-263	271	-271	279	-279	288	-288	296	-296
Totaal bedrijfskosten	16.204	15.435	13.791	1.334	14.392	1.362	15.108	1.392	15.540	1.422	15.985	1.454	16.444	1.486
Bedrijfsresultaat	-2.493	3.490	1.491	126	146	118	565	109	1.121	86	1.038	62	662	38

Bedragen x € 1.000	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	werkelijk	werkelijk	begroting	prognose	prognose	prognose	prognose	prognose
Activa								
Vaste activa	1.994	1.573	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Vlottende activa								
Vorraden	9	0	10	10	10	10	10	10
Vorderingen	816	638	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250
Liquide middelen	7.671	11.591	12.316	12.181	12.655	13.762	14.787	15.552
Vlottende activa	8.496	12.229	13.576	13.441	13.915	15.022	16.047	16.812
Totaal activa	10.490	13.802	15.576	15.441	15.915	17.022	18.047	18.812
Passiva								
Eigen vermogen	5.475	8.966	10.052	10.317	10.991	12.198	13.298	13.998
Voorzieningen	2.146	2.114	1.146	646	346	146	-29	-64
Kortlopende schulden	2.868	2.722	4.378	4.478	4.578	4.678	4.778	4.878
Totaal passiva	10.490	13.802	15.576	15.441	15.915	17.022	18.047	18.812
Ratio's								
Current ratio > 1,0 = gezonde waarde	3,0	4,5	3,1	3,0	3,0	3,2	3,4	3,4
Sovabiliteitsratio > 0,2 = gezonde waarde	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7

6.5 Europese aanbesteding

Het SVO-inkoopbeleid is gericht op transparantie, eenduidigheid en kostenbeheersing en voorziet in een periodieke beoordeling van de (preferred) leveranciers, aanbiedingsvergelijkingen en het uitvoeren van benchmarking. Het inkoopbeleid is beschreven in diverse procedures. Als de inkoop vereist dat we Europees moeten aanbesteden, dan volgen we dat proces. In 2017 voerde SVO geen Europese aanbestedingsprocedures uit.

6.6 Wet vermindering afdracht loonbelasting (WVA)

In 2017 was het WVA-dossier nog steeds actueel. We voerden wel besprekingen met bedrijven in het kader van de WVA, maar in vrijwel alle gevallen betrof het de administratieve verantwoording van het bedrijf zelf. WVA is een terugkomend agendapunt bij de Raad van Toezicht, om de voortgang en de risico's te monitoren. In de begroting is net als vorig jaar een voorziening opgenomen voor mogelijke claims richting SVO.

hoofdstuk 7

0.	Inleiding	5
1.	Organisatie in ontwikkeling 2017	7
2.	Onderwijs in ontwikkeling	17
3.	Van markt naar aanbod	27
4.	Medewerkers in ontwikkeling	32
5.	Kwaliteitsborging	39
6.	Financiële verantwoording 2017	48
7.	Geconsolideerde jaarrekening	63
8.	Enkelvoudige jaarrekening	86
9.	Ondertekening	101
10.	Overige gegevens	103
11.	Bijlagen	107

7. GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

In dit hoofdstuk legt het College van Bestuur financiële verantwoording af over de activiteiten in 2017.

7.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2017 (na resultaatbestemming)

1 Activa		31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
Vaste activa			
1.1	Immateriële vaste activa	167.190	226.405
1.2	Materiële vaste activa	1.405.400	1.767.891
1.3	Financiële vaste activa	0	0
Totaal vaste activa		<u>1.572.590</u>	<u>1.994.297</u>
Vlottende activa			
1.4	Vorraden	0	8.707
1.5	Vorderingen	638.366	816.358
1.6	Effecten	0	0
1.7	Liquide middelen	11.590.809	7.671.164
Totaal vlottende activa		<u>12.229.175</u>	<u>8.496.229</u>
Totaal activa		<u>13.801.764</u>	<u>10.490.526</u>
2 Passiva			
		31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
2.1	Eigen vermogen	8.965.595	5.475.388
2.2	Voorzieningen	2.114.044	2.146.421
2.3	Langlopende schulden	0	0
2.4	Kortlopende schulden	2.722.125	2.868.718
Totaal passiva		<u>13.801.764</u>	<u>10.490.526</u>

7.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2017

Baten			
	2017	Begroot 2017	2016
	EUR	EUR	EUR
3.1 Rijksbijdragen	15.586.833	14.387.000	14.283.651
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden	1.073.069	1.090.000	986.682
3.4 Baten werk in opdracht van derden	887.391	1.260.000	1.084.363
3.5 Overige baten	1.378.344	1.510.000	1.271.940
<u>Totaal baten</u>	<u>18.925.637</u>	<u>18.247.000</u>	<u>17.626.637</u>
Lasten			
4.1 Personeelslasten	11.068.091	11.763.000	15.495.445
4.2 Afschrijvingen	608.600	715.000	771.392
4.3 Huisvestingslasten	1.586.935	1.750.000	1.462.235
4.4 Overige lasten	2.133.661	1.777.000	2.371.207
	0		
<u>Totaal lasten</u>	<u>15.397.286</u>	<u>16.005.000</u>	<u>20.100.279</u>
<u>Saldo baten en lasten</u>	<u>3.528.351</u>	<u>2.242.000</u>	<u>-2.473.642</u>
5 Financiële baten en lasten	18.392	5.000	13.717
<u>Resultaat</u>	<u>3.546.743</u>	<u>2.247.000</u>	<u>-2.459.926</u>
6 Belastingen	-56.535	-50.000	-15.000
<u>Resultaat na belastingen</u>	<u>3.490.208</u>	<u>2.197.000</u>	<u>-2.474.926</u>
9 Buitengewoon resultaat			-17.822
<u>Totaal resultaat</u>	<u>3.490.208</u>	<u>2.197.000</u>	<u>-2.492.748</u>

7.3 Geconsolideerde kasstroomoverzicht 2017

	2017 EUR	2016 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	3.528.351	-2.491.465
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	608.600	771.392
Mutaties voorzieningen	-32.377	1.556.639
Verandering in vlottende middelen:		
Voorraden (-/-)	-8.707	-32.042
Vorderingen (-/-)	-177.992	-399.944
Schulden	-146.592	-577.243
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	4.144.680	-308.691
Ontvangen interest	18.392	36.923
Betaalde interest (-/-)	0	927
Belastingen (-/-)	56.535	-15.754
	-38.143	51.750
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	4.106.537	-256.941
Kasstroom uit Investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	213.023	113.252
Desinvesterings in MVA	26.132	256.039
Investerings in IVA (-/-)	0	120.277
Totaal kasstroom uit Investeringsactiviteiten	-186.891	22.510
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Overige balansmutaties	0	0
Mutatie liquide middelen	3.919.645	-234.431

7.4 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2017

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteit en volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Hierin is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn, m.u.v. de waardebepaling van de openstaande vorderingen, ongewijzigd ten opzichte van het voorafgaande jaar. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling, zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

- Een actief wordt in de balans opgenomen als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.
- Een verplichting wordt in de balans opgenomen als het waarschijnlijk is dat de afwikkeling gepaard gaat met een uitstroom van middelen met economische voordelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

- De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.
- De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de organisatie en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de organisatie een meerderheidsbelang heeft of waarin op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Als bij de besluitvorming beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend. Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht.

Op basis van overheersende zeggenschap worden de financiële gegevens van de volgende entiteiten voor 100% geconsolideerd:

- Stichting Vakinstelling SVO gevestigd te Houten.
- Stichting SVO Faciliteiten gevestigd te Houten.
- SVO Holding BV gevestigd te Houten.
- SVO Training en Advies BV gevestigd te Houten.
- SVO Uitgeverij BV gevestigd te Utrecht.
- SVO Lobex BV gevestigd te Houten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handelsvorderingen en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Stichting Vakinstelling SVO en haar groepsmaatschappijen hebben geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Immateriële vaste activa

De genoemde immateriële vaste activa hebben betrekking op geactiveerde kosten inzake gekochte ontwikkeling, alsmede de aanschafkosten van licenties voor gebruik van software. De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs en verkrijgingswaarde, verminderd met de afschrijvingen. De geactiveerde bedragen zijn lineair afgeschreven op basis van economische levensduur. De afboekingen door duurzame waardevermindering, verkoop, tenietgaan of buiten gebruikstelling zijn, indien van toepassing, afzonderlijk vermeld. De afschrijvingstermijn is vijf jaar voor software.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingswaarde, verminderd met de afschrijvingen. De geactiveerde bedragen zijn lineair afgeschreven op basis van economische levensduur. De afboekingen door duurzame waardevermindering, verkoop, tenietgaan of buiten gebruikstelling zijn, indien van toepassing, afzonderlijk vermeld. Alleen investeringen met een verkrijgingsprijs hoger dan €1.000 worden meegenomen in de materiële vaste activa.

De afschrijvingstermijn ligt tussen de vijf en tien jaar.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs, volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

• Verbouwingen:	10%
• Inventaris en apparatuur:	20%
• Hardware:	20%
• Vervoersmiddelen:	20%
• Overige bedrijfsmiddelen:	20%

Bij verbouwingen moet worden gedacht aan verbetering en inrichting van gebouwen.

Stichting Vakinstelling SVO en haar groepsmaatschappijen bezitten geen gebouwen of terreinen.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen, als er wijzigingen of omstandigheden zijn die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief, te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Als de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. Per 31 december 2017 is besloten geen voorraadwaarde meer op de balans op te nemen.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een (eventueel) noodzakelijk geachte voorziening voor het risico dat de vordering niet inbaar is. Per 31 december 2017 is de volgende voorziening opgenomen; voor openstaande debiteuren met een ouderdom tussen de 0 en 30 dagen 10%, voor openstaande debiteuren met een ouderdom tussen de 31 en 60 dagen 15%, voor openstaande debiteuren met een ouderdom tussen de 61 en 90 dagen 25% en bij een ouderdom van meer dan 90 dagen 50%.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Als de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden onder andere de personele voorzieningen gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Een voorziening in verband met verplichtingen als bedoeld in artikel 2:374 lid 1, eerste volzin BW, wordt uitsluitend opgenomen als op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

De rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk). Het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is. Er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting. De voorziening met betrekking tot de reorganisatie per 31 december 2016 is in 2017 helemaal besteed en derhalve per ultimo 2017 tot nul gereduceerd.

Personeelsbeloningen en pensioenen

Uitgangspunt is dat de pensioenlast die in de verslagperiode is verwerkt, gelijk is aan de pensioenpremies die over die periode aan het pensioenfonds verschuldigd zijn. Voor zover de verschuldigde premies op de balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiepost opgenomen voor zover er sprake zal zijn van een terugbetaling door het fonds of van verrekening met de in de toekomst verschuldigde premies.

Voor een op de balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als:

- De onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot én
- Het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien én
- De vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Kortlopende schulden

Voor schulden geldt dat zij:

- worden aangeduid als kortlopend als de resterende looptijd op balansdatum maximaal één jaar is
- niet worden gesaldeerd met activa.
- worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. De specificaties van (overlopende) doelsubsidies van het ministerie van OCW en de uitgaven die ter zake al zijn verricht, zijn opgenomen in model G, als toelichting op de post 'vooruit ontvangen subsidies van OCW' onder de kortlopende schulden.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en overheidssubsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Als deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

College-, cursus- en les gelden

De college-, cursus- en les gelden worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij ervan is uitgegaan dat reguliere onderwijs- en onderzoekstaken gelijkmatig over het school- of studiejaar zijn gespreid.

Baten in opdracht van derden

Opbrengsten vanwege werk in opdracht van derden (contractonderwijs, contractonderzoek en overige) worden in de staat van baten en lasten als baten opgenomen voor een bedrag dat evenredig is aan de voortgang van de gecontracteerde werkzaamheden (matching principe).

Overige baten

Deze opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben.
De opbrengsten van diensten worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen. In dat geval wordt de belasting in het eigen vermogen verwerkt. De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar.

Deze is berekend aan de hand van:

- Belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum.
- Eventuele correcties op verschuldigde belasting over voorgaande jaren.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

7.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017

1.1.1	Gekochte ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Immateriële vaste activa		1.010.742	784.336	226.405	0	0	59.216	0	0	1.010.742	843.552	167.190
1.2	Materiële vaste activa											
		Aanschaf Prijs 1-1-2017 EUR	Afschrijving Cumulatief 1-1-2017 EUR	Boekwaarde 1-1-2017 EUR	Investerings EUR	Desinvesteringen EUR	Afschrijvingen EUR	buitengebruik investerings EUR	buitengebruik cum afschrijvingen EUR	Aanschaf Prijs 31-12-2017 EUR	Afschrijving cumulatief 31-12-2017 EUR	Boekwaarde 31-12-2017 EUR
1.2.1	Gebouwen en terreinen	173.948	101.896	72.052	0	0	16.990			173.948	118.886	55.062
1.2.2	Inventaris en apparatuur	5.812.831	4.475.274	1.337.556	213.023	-80	392.288		80	6.025.854	4.867.482	1.158.371
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	928.158	569.875	358.283	0	26.212	140.106	212.810	186.598	715.348	523.383	191.965
Materiële vaste activa		6.914.937	5.147.046	1.767.891	213.023	26.132	549.384	212.810	186.678	6.915.151	5.509.752	1.405.399

- In 2017 zijn gelijk aan het ingezette reductieproces van 2016 nog een aantal bedrijfsauto's buiten gebruik gesteld.

1.4	Vorraden	31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
1.4.1	Gebruiksgoederen	0	8.707
	<u>Vorraden</u>	0	8.707

Uitsplitsing

1.4.1.1	Verkrijgingsprijs gebruiksgoederen	0	8.707
1.4.1.2	Af: voorziening voor incourantheid	0	0
	<u>Gebruiksgoederen</u>	0	8.707

1.5 Vorderingen

		31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
1.5.1	Debiteuren	460.784	485.317
1.5.3	Groepsmaatschappijen	0	-326
1.5.7	Overige vorderingen	3.023	11.026
1.5.8	Overlopende activa	194.058	372.091
1.5.9	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-19.500	-51.750
	<u>Vorderingen</u>	638.366	816.358

Uitsplitsing

1.5.7.1	Personeel	781	813
1.5.7.2	Overige	2.242	10.213
	<u>Overige vorderingen</u>	3.023	11.026

1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	90.214	293.980
1.5.8.3	Overlopende activa	103.844	78.112
	<u>Overlopende activa</u>	194.058	372.091

1.5.9.1	Stand per 1-1	-51.750	-53.500
1.5.9.2	Onttrekking	8.312	5.711
1.5.9.3	Dotatie / vrijval	23.663	-3.961
	<u>Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid</u>	-19.500	-51.750

1.5.7.2 Overige vorderingen

	31-12-2017	31-12-2016
	EUR	EUR
Nog te ontvangen rente	2.242	10.213
Nog te ontvangen vennootschapsbelasting	0	0
Overig	0	0
<u>Overige vorderingen</u>	2.242	10.213

EFFECTEN & LIQUIDE MIDDELEN

Effe	Liquide middelen	31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
1.7.1	Kasmiddelen	4.088	4.710
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	4.134.128	1.381.021
1.7.3	Spaarrekeningen (incl. deposito's)	7.452.593	6.285.434
	<u>Liquide middelen</u>	11.590.809	7.671.164

De liquide middelen zijn direct opeisbaar. Gedurende het boekjaar 2017 zijn aantal nieuwe spaarrekeningen geopend. De rentevoet op de spaarrekeningen lag in het boekjaar 2017 tussen de 0,00 en 0,20%.

2.1 Eigen vermogen		Stand per 1-1-2017	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2017
		EUR	EUR	EUR	EUR
2.1.1	Algemene reserve	643.935	3.644.029	0	4.287.964
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)			0	
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	4.831.452	-153.821	0	4.677.631
	<u>Eigen vermogen</u>	5.475.386	3.490.208	0	8.965.595
Uitsplitsing					
2.1.2.N	Bestemmingsreserve personeel (T-2-systematiek)	0	0	0	0
	<u>Bestemmingsreserve (publiek)</u>	0	0	0	0
2.1.3.N	Bestemmingsreserve (privaat)	4.831.452	-153.821	0	4.677.631
	<u>Bestemmingsreserve (privaat)</u>	4.831.452	-153.821	0	4.677.631

Toelichting eigen vermogen

De private bestemmingsreserve bestaat uit het eigen vermogen van de Stichting SVO Faciliteiten. Het resultaat van de Stichting SVO Faciliteiten, T&A en Lobex over het boekjaar 2017 is ten laste van de private bestemmingsreserve gebracht. Het resultaat van de Stichting Vakinstelling SVO is toegevoegd aan de algemene reserve.

Voorzieningen

2.2 Voorzieningen		Stand per 1-1-2017	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31-12-2017	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	2.136.422	1.155.581	1.173.559	4.400	0	2.114.044	879.215	1.234.829
2.2.2	Voorziening verlieslatende contracten	9.999	0	9.999	0	0	0	0	0
2.2.3	Overige voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0
	<u>Voorzieningen</u>	2.146.421	1.155.581	1.183.558	4.400	0	2.114.044	879.215	1.234.829

Voorziening voor jubilea

Er is een voorziening getroffen voor uitkeringen in verband met jubilea van personeelsleden. Het betreft de jubilea-uitkeringen voor een 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Per ultimo 2017 bedraagt deze voorziening € 33.000 (2016: € 37.400). Wij gaan uit van een dienstverband oplopend tot de gerechtigde AOW-leeftijd.

Voorziening voor wachtgeld en bovenwettelijke maatregeling

Dit betreft een voorziening voor uitkeringen op grond van de wachtgeldregeling en bovenwettelijke maatregelen. Per ultimo 2017 is de stand van deze voorziening € 2.081.044.

2.4 Kortlopende schulden

		31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
2.4.3	Crediteuren	391.605	279.978
2.4.4	OCW/EL&I	0	0
2.4.6	Schulden aan andere deelnemingen	0	0
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	505.105	491.309
2.4.8	Schulden ter zake van pensioenen	85.996	80.815
2.4.9	Overige kortlopende schulden	0	21.444
2.4.10	Overlopende passiva	1.739.419	1.995.171
	<u>Kortlopende schulden</u>	2.722.125	2.868.718

Uitsplitsing

2.4.7.1	Loonheffing	403.859	445.008
2.4.7.2	Omzetbelasting	746	20.049
2.4.7.4	Overige belastingen	100.500	26.252
	<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>	505.105	491.309
2.4.10.1	Vooruit ontvangen college en cursusgelden	908.215	660.939
2.4.10.2	Vooruit ontvangen subsidies OCW/EL&I geoormerkt	0	0
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	450.709	556.847
2.4.10.8	Overige	380.496	777.385
	<u>Overlopende passiva</u>	1.739.419	1.995.171

Model G 1 G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekening clause

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing EUR	Ontvangen t/m 2017 EUR	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Datum	Kenmerk			100% uitgevoerd en afgerond ja/nee	Nog niet geheel afgerond ja/nee
Excellentie MBO	20-12-2016	786082-1	72.465	72.465	ja	nee
Subsidie voor studieverlof	20-9-2017	853625-1	31.401	31.401	ja	nee
Voorziening leermiddelen minimeginnen 2017	22-8-2017	849812-1	30.194	30.194	ja	nee
<u>Totaal</u>			134.060	134.060		

G2 A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing EUR	Ontvangen t/m 2017 EUR	Totale kosten EUR	Te verrekenen ultimo 2017 EUR
	Datum	Kenmerk				
Schoolmaatschappelijk werk	20-1-2017	804548-1	168.852	168.852	168.852	0
<u>Totaal</u>			168.852	168.852	168.852	0

G2 B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing EUR	Saldo 01-01-2017 EUR	Ontvangen t/m 2017 EUR	Lasten 2017 EUR	Totale kosten t/m 31-12-2017 EUR	Saldo nog te besteden ultimo 2017 EUR
	Datum	Kenmerk						
			0	0	0	0	0	0
<u>Totaal</u>			0	0	0	0	0	0

7.6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Huurcontracten

SVO heeft lopende huurcontracten voor de verschillende opleidingslocaties in het land.

De einddatum van de contracten loopt uiteen van 2018 tot en met 2026.

De totale verplichting die hieruit voortvloeit bedraagt € 4.441.896.

Dit onderverdeeld naar de looptijden;

	Korter dan 1 jaar	Tussen 1 en 5 jaar	Langer dan 5 jaar
Huurcontracten	118.745	572.439	3.750.711

De huurlasten in 2018 zullen € 807.169 bedragen.

Er zijn nog twee bankgaranties afgegeven. Dit voor een bedrag van 110.000 euro.

Fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting

De volgende vennootschappen zijn betrokken in de fiscale eenheid: SVO Holding BV, SVO Lobex BV, SVO Training en Advies BV, SVO Uitgeverij BV. Elke vennootschap is hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel.

Fiscale eenheid voor de omzetbelasting

De volgende entiteiten zijn betrokken in de fiscale eenheid: Stichting Vakinstelling SVO, Stichting SVO Faciliteiten, SVO Holding BV, SVO Lobex BV, SVO Training en Advies BV, SVO Uitgeverij BV. Elke entiteit is hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Op basis van de in de CAO MBO opgenomen regeling voor duurzame inzetbaarheid van medewerkers heeft SVO een verplichting uit hoofde van de nieuwe regeling seniorenverlof. Aangezien sprake is van een nieuwe regeling is op dit moment nog onvoldoende informatie beschikbaar om een betrouwbare schatting te kunnen maken van het aantal medewerkers dat gebruik zal gaan maken van deze regeling. Derhalve is per 31 december 2017 geen voorziening gevormd.

Stichting Waarborgfonds MBO

SVO is aangesloten bij de Stichting Waarborgfonds Bve. Daaruit vloeit voort dat SVO een voorwaardelijke verplichting heeft ten aanzien van het Waarborgfonds ter grootte van 2% van de Rijksbijdrage van het afgesloten boekjaar. Voor het boekjaar 2017 komt dit neer op € 311.700.

7.7 Bestemming van het resultaat

Toevoegen aan de bestemmingsreserve	3.644.029
In mindering brengen op de bestemmingsreserve (privaat)	<u>-153.821</u>
Totaal	3.490.208

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

7.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum zijn er geen gebeurtenissen geweest.

7.9 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten 2017

3.1 Rijksbijdragen

		2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
		EUR	EUR	EUR	EUR
3.1.1	Rijksbijdragen OCW/EL&I	9.451.033	9.162.000	10.069.222	8.363.000
3.1.2	Overige subsidies OCW/EL&I	6.135.800	5.225.000	4.214.429	4.281.000
	<u>Rijksbijdragen</u>	15.586.833	14.387.000	14.283.651	12.644.000

Uitsplitsing

3.1.1.1	OCW	9.451.033	9.162.000	10.069.222	8.363.000
3.1.2.1.1	Geoormerkte subsidies	0	0	155.625	0
3.1.2.2.1	Niet-geoormerkte subsidies	6.135.800	5.225.000	4.058.803	4.281.000
	<u>Overige subsidies OCW</u>	6.135.800	5.225.000	4.214.429	4.281.000

3.3 College-, cursus-, les- en examengelden

		2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
		EUR	EUR	EUR	EUR
3.3.2	Cursusgelden bve-sector	1.032.014	1.040.000	984.367	920.000
3.3.5	Examengelden	41.055	50.000	2.315	0
	<u>College-, cursus-, les- en examengelden</u>	1.073.069	1.090.000	986.682	920.000

3.4 Baten in opdracht van derden

		2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
		EUR	EUR	EUR	EUR
3.4.3	Overige baten werk in opdracht van derden	887.391	1.260.000	1.084.363	1.286.000
	<u>Baten in opdracht van derden</u>	887.391	1.260.000	1.084.363	1.286.000

Uitsplitsing

3.5 Overige baten

		2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
		EUR	EUR	EUR	EUR
3.5.6	Overige	1.378.344	1.510.000	1.271.940	1.235.000
	<u>Overige baten</u>	1.378.344	1.510.000	1.271.940	1.235.000

4.1 Personeelslasten

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
4.1.1 Lonen en salarissen	7.534.752	8.314.000	11.037.668	10.273.000
4.1.2 Overige personele lasten	3.572.123	1.949.000	4.505.861	2.577.000
4.1.3 Af: uitkeringen	-38.783	0	-48.084	0
<u>Personeelslasten</u>	11.068.091	10.263.000	15.495.445	12.850.000
Uitsplitsing				
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	5.792.150	6.514.000	9.030.988	8.079.997
4.1.1.2 Sociale lasten	913.159	900.000	1.096.930	1.160.278
4.1.1.3 Pensioenpremies	829.443	900.000	909.750	1.032.725
<u>Lonen en salarissen</u>	7.534.752	8.314.000	11.037.668	10.273.000
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	1.155.581	0	1.975.344	0
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	803.579	1.108.000	1.050.782	1.072.000
4.1.2.3 Overig	1.612.963	841.000	1.479.735	1.505.000
<u>Overige personele lasten</u>	3.572.123	1.949.000	4.505.861	2.577.000

4.2 Afschrijvingen

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
4.2.1 Immateriële vaste activa	59.216	57.500	55.423	0
4.2.2 Materiële vaste activa	549.384	657.500	715.969	533.000
<u>Afschrijvingen</u>	608.600	715.000	771.392	533.000

4.3 Huisvestingslasten

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
4.3.1 Huur	1.111.914	1.020.000	1.054.314	1.151.000
4.3.3 Onderhoud	47.939	56.000	40.172	42.000
4.3.4 Energie en water	137.645	81.000	156.818	200.000
4.3.5 Schoonmaakkosten	214.968	163.000	213.551	197.000
4.3.6 Heffingen	9.453	18.000	7.877	15.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten	65.016	412.000	-10.498	30.000
Dotatie huurcontract verlieslatend	0	0	0	0
<u>Huisvestingslasten</u>	1.586.935	1.750.000	1.462.235	1.635.000

4.4 Overige lasten

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
4.4.1 Administratie en beheerslasten	454.227	325.000	674.974	999.040
4.4.2 Inventaris en apparatuur	373.972	325.000	597.363	1.062.800
4.4.2. Leermiddelen	652.209	525.000	559.707	702.429
4.4.4 Overige	653.254	602.000	539.164	1.011.731
<u>Overige lasten</u>	2.133.661	1.777.000	2.371.207	3.776.000
Uitsplitsing				
4.4.1.1 Honorarium onderzoek jaarrekening	75.272	60.000	54.770	30.000
4.4.1.2 Honorarium andere controleopdrachten	8.108	0	0	0
4.4.1.3 Honorarium fiscale adviezen	0	0	2.656	0
<u>Accountantslasten</u>	83.380	60.000	57.425	30.000

Toelichting 4.1.2.3. Overige personele lasten

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
Uitbesteed werk	708.108	400.000	243.772	0
Reiskosten	576.209	200.000	453.446	651.000
Vrijval personele voorzieningen	0	0	0	0
Overige personele lasten	328.646	241.000	782.517	854.000
<u>Overige personele lasten</u>	1.612.963	841.000	1.479.735	1.505.000

FINANCIEEL EN BUITENGEWOON

5 Financiële baten en lasten

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
5.1 Rentebaten	18.392	5.000		0
5.3 Rentelasten (-/-)	0	0		0
<u>Financiële baten en lasten</u>	18.392	5.000	0	0

6 Belastingen

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
<u>Belastingen (-/-)</u>	-56.535	-50.000		0

9 Buitengewoon resultaat

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
<u>Buitengewoon resultaat</u>	0	0	0	0

Geconsolideerd overzicht totaalresultaat over 2017

	2017	2016
	EUR	EUR
Geconsolideerd resultaat na belastingen toekomend aan de Stichting	3.490.208	-2.492.748
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de Stichting	0	0
<u>Totaal resultaat van de Stichting</u>	3.490.208	-2.492.748

7.10 Overzicht verbonden partijen

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2017	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2017	Resultaat 2017	Art 2: 403 BW	Deelname	Consolidatie
				EUR	EUR	Ja/Nee	%	J/N
SVO Holding	BV	Houten	4	1.307.678	-153.822	Nee	100	Ja
SVO Training en Advies	BV	Houten	4	760.404	-148.000	Nee	100	Ja
SVO Uitgeverij	BV	Houten	4	-81.152	0	Nee	100	Ja
SVO Lobex	BV	Houten	4	206.892	-5.850	Nee	100	Ja
SVO Faciliteiten	Stichting	Houten	4	4.677.630	-153.822	Nee	100	Ja

7.11 Bezoldiging van bestuurder en toezichthouders

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Toelichting klasseindeling

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), kortweg: Wet normering topinkomens, is in 2013 in werking getreden. Het doel van deze wet is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. In de WNT worden inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak, genormeerd en openbaar gemaakt. Door het Ministerie van OCW is binnen het kader van de WNT de 'Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren' vastgesteld. De regeling wordt jaarlijks gepubliceerd in de Staatscourant. Volgens de weging van de complexiteit van de instelling in deze regeling is SVO ingedeeld in klasse D met een maximale vergoeding van € 141.000. Het aantal complexiteitspunten is 10, bestaande uit gemiddelde baten 4, deelnemersaantallen 2 en gewogen onderwijssectoren 4.

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking

Functie of functies	Naam	Aanvang functie vervulling	Einde functie vervulling	Deeltijdfactor in FTE	Gewezen topfunctionaris	(fictieve) dienstbetrekking	Bezoldiging plus betaalbare onkostenvergoedingen		Beloningen betaalbaar op termijn		Totale bezoldiging		Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum		Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan
							2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Voorzitter CvB	K. de Leest	01-02-15	heden	1	Nee	ja	€ 118.218,00	€ 120.809,00	€ 14.533,00	€ 16.957,00	€ 132.751,00	€ 137.766,00	€ 140.000,00	€ 141.000,00	nvt

De bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering (€ 1392) is voor 1/6 deel (5 RvT leden en 1 CVB lid) opgenomen, zijnde € 232. Dit geldt ook voor de toezichthouders.

Vergoeding alle Toezichhouders functie of functies	Naam	Aanvang functie vervulling	Einde functie vervulling	Deeltijdfactor in FTE	Gewezen topfunctionaris	(fictieve) dienstbetrekking	Bezoldiging plus betaalbare onkostenvergoedingen		Beloningen betaalbaar op termijn		Totaal bezoldiging		Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum		Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan
							2016*	2017*	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Voorzitter R.v.T. vanaf 1-7-2016	C. K. Vinckers	01-05-14	heden		Nee	Nee	€ 8.408,00	€ 10.000,00	€ -	€ -	€ 8.408,00	€ 10.000,00	€ 17.529,00	€ 21.150,00	nvt
Lid R.v.T.	J.H.G. Goebbels	17-12-09	heden		Nee	Nee	€ 6.958,00	€ 6.732,00	€ -	€ -	€ 6.958,00	€ 6.732,00	€ 14.000,00	€ 14.100,00	nvt
Lid R.v.T	H.H. Post	01-01-16	heden		Nee	Nee	€ 6.958,00	€ 7.895,00	€ -	€ -	€ 6.958,00	€ 7.895,00	€ 14.000,00	€ 14.100,00	nvt
Lid R.v.T	P. Hoogenboom	26-08-10	heden		Nee	Nee	€ 6.958,00	€ 6.732,00	€ -	€ -	€ 6.958,00	€ 6.732,00	€ 14.000,00	€ 14.100,00	nvt
Lid R.v.T	N. van den Berg	22-03-16	heden		Nee	Nee	€ 5.058,00	€ 8.232,00	€ -	€ -	€ 5.058,00	€ 8.232,00	€ 10.932,00	€ 14.100,00	nvt

Overige functionarissen

De voorgaande topbestuurder was de heer J. Noltes. Dit dienstverband is per 1 april 2015 gestopt en daarna zijn er geen arbeidsrelaties meer geweest. In het Bestuursverslag 2015 was de heer W. de Waal als topbestuurder opgenomen. Na de komst van de heer K. de Leest (per 1 februari 2015) is er een rechtelijke uitspraak dat de heer W. de Waal niet meer als topbestuurder aangemerkt is. De heer De Waal is per 1 oktober 2016 gestopt bij SVO en heeft nadien geen arbeidsrelatie meer gehad bij SVO.

Alleen de voorzitter College van Bestuur is gemachtigd om voor de totale organisatie besluiten te nemen. De andere managers zijn voor hun portefeuille verantwoordelijk en kunnen daarbinnen besluiten nemen. Aangezien dit niet de gehele organisatie betreft zijn deze leidinggevende niet opgenomen in het overzicht WNT.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

8

hoofdstuk

0.	Inleiding	5
1.	Organisatie in ontwikkeling 2017	7
2.	Onderwijs in ontwikkeling	17
3.	Van markt naar aanbod	27
4.	Medewerkers in ontwikkeling	32
5.	Kwaliteitsborging	39
6.	Financiële verantwoording 2017	48
7.	Geconsolideerde jaarrekening	63
8.	Enkelvoudige jaarrekening	86
9.	Ondertekening	101
10.	Overige gegevens	103
11.	Bijlagen	107

8. ENKELVOUDIGE JAARREKENING

8.1 enkelvoudige balans per 31 december 2017

1 Activa		31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
Vaste activa			
1.1	Immateriële vaste activa	166.117	223.857
1.2	Materiële vaste activa	116.471	157.647
1.3	Financiële vaste activa	10.090	10.090
Totaal vaste activa		292.678	391.595
Vlottende activa			
1.4	Vorraden	0	8.707
1.5	Vorderingen	4.017.263	3.411.594
1.6	Effecten	0	0
1.7	Liquide middelen	8.833.636	1.280.538
Totaal vlottende activa		12.850.898	4.700.839
Totaal activa		13.143.577	5.092.434
2 Passiva			
			31-12-2016
			EUR
2.1	Eigen vermogen	4.287.965	643.936
2.2	Voorzieningen	1.826.001	1.665.622
2.3	Langlopende schulden	0	0
2.4	Kortlopende schulden	7.029.610	2.782.876
Totaal passiva		13.143.577	5.092.434

8.2 enkelvoudige staat van baten en lasten 2017

Baten		2017	Begroot 2017	2016
		EUR	EUR	EUR
3.1	Rijksbijdragen	9.451.033	9.162.398	10.069.222
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	6.135.800	5.225.000	4.214.429
3.3	College-, cursus-, les- en examengelden	1.033.614	1.660.000	984.367
3.4	Baten werk in opdracht van derden	0	0	0
3.5	Overige baten	1.208.577	1.888.323	1.404.583
<u>Totaal baten</u>		<u>17.829.024</u>	<u>17.935.721</u>	<u>16.672.601</u>
Lasten				
4.1	Personeelslasten	8.096.654	10.017.971	11.809.456
4.2	Afschrijvingen	490.647	482.433	167.821
4.3	Huisvestingslasten	1.586.935	1.750.000	1.697.215
4.4	Overige lasten	3.969.406	2.597.286	5.378.757
<u>Totaal lasten</u>		<u>14.143.641</u>	<u>14.847.690</u>	<u>19.053.248</u>
<u>Saldo baten en lasten</u>		<u>3.685.384</u>	<u>3.088.031</u>	<u>-2.380.647</u>
Gerealiseerde herwaardering		0	0	0
5 Financiële baten en lasten		15.181	0	-46
Resultaat		3.700.564	3.088.031	-2.380.693
6 Belastingen		-56.535	-60.000	-15.000
7 Resultaat deelnemingen		0	0	0
Resultaat na belastingen		3.644.029	3.028.031	-2.395.693
8 Aandeel derden in resultaat		0	0	0
Nettoresultaat		3.644.029	3.028.031	-2.395.693
9 Buitengewoon resultaat		0	0	0
Totaal resultaat		3.644.029	3.028.031	-2.395.693

8.3 Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 2017

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2017 van de stichting Vakinstelling SVO. Voor zover posten op de balans en de staat van baten en lasten hierna niet nader zijn toegelicht, verwijzen we naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn, m.u.v. de waardebeoordeling van de openstaande vorderingen, ongewijzigd ten opzichte van het voorafgaande jaar.

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten, met uitzondering van de volgende:

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa worden alleen de deelnemingen verantwoord waarin de stichting een kapitaalbelang heeft. De stichting heeft 204 niet-cumulatieve preferente aandelen van SVO Holding BV in eigendom. Het relatief belang in SVO Holding BV, gevestigd te Houten, bedraagt 51%.

Deelnemingen worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderinggrondslagen van de onderneming gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Als de onderneming garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair gevormd ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen dan wel voor de verwachte betalingen door de onderneming voor deze deelneming.

8.4 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017

1.1 Immateriële vaste activa

	Aanschaf Prijs 1-1-2017 EUR	Afschrijving cumulatief 1-1-2017 EUR	Boekwaarde 1-1-2017 EUR	Investerings EUR	Resultaat Desinvesteringen EUR	Afschrijvingen EUR	buitengebruik investerings EUR	buitengebruik cum afschrijvingen EUR	Aanschaf prijs 31-12-2017 EUR	Afschrijving Cumulatief 31-12-2017 EUR	Boekwaarde 31-12-2017 EUR
1.1.5 Overige	629.114	405.257	223.857		0	57.740			629.114	462.997	166.117
1.1.1 Gekochte ontwikkeling	502.400	502.400	0	0	0	0	0	0	502.400	502.400	0
<u>Immateriële vaste activa</u>	1.131.514	907.657	223.857	0	0	57.740	0	0	1.131.514	965.397	166.117

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf Prijs 1-1-2017 EUR	Afschrijving Cumulatief 1-1-2017 EUR	Boekwaarde 1-1-2017 EUR	Investerings EUR	Resultaat Desinvesteringen EUR	Afschrijvingen EUR	buitengebruik investerings EUR	buitengebruik cum afschrijvingen EUR	Aanschaf Prijs 31-12-2017 EUR	Afschrijving cumulatief 31-12-2017 EUR	Boekwaarde 31-12-2017 EUR
1.2.1 Gebouwen en terreinen	173.948	101.896	72.052	0	0	16.990	0	0	173.948	118.886	55.062
1.2.2 Inventaris en apparatuur	2.312.283	2.226.688	85.595	33.521	31	57.676	0	-31	2.345.804	2.284.394	61.409
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<u>Materiële vaste activa</u>	2.486.231	2.328.584	157.647	33.521	31	74.666	0	-31	2.519.752	2.403.281	116.471

1.3**Financiële vaste activa**

	Boekwaarde 1-1-2017 EUR	Investerings en verstrekte leningen EUR	Desinvesteringen en afgeloste leningen EUR	Resultaat deelnemingen EUR	Boekwaarde 31-12-2017 EUR
1.3.1 Groepsmaatschappijen	10.090	0	0	0	10.090
Financiële vaste activa	10.090	0	0	0	10.090

Toelichting financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa verantwoorden we alleen de deelnemingen waarin de stichting een kapitaalbelang heeft. Dit betreft de volgende entiteit:

- SVO Holding BV (100% van de niet-cumulatief preferente aandelen - met een winstrecht van 3% - die een relatief belang van 51% vertegenwoordigt), gevestigd te Houten.

Gezien het zeer beperkte winstrecht is dit niet in de deelnemingswaarde verwerkt.

1.4	Vorraden	31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
1.4.1	Gebruiksgoederen	0	8.707
	<u>Vorraden</u>	0	8.707
	Uitsplitsing		
1.4.1.1	Verkrijgingsprijs gebruiksgoederen	0	8.707
1.4.1.2	Af: voorziening voor incourantheid	0	0
	<u>Gebruiksgoederen</u>	0	8.707
1.5	Vorderingen	31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
1.5.1	Debiteuren	364.823	324.340
1.5.3	Groepsmaatschappijen	3.607.311	3.038.095
1.5.7	Overige vorderingen	45.780	813
1.5.8	Overlopende activa	16.099	96.559
1.5.9	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-16.750	-48.000
	<u>Vorderingen</u>	4.017.263	3.411.807
	Uitsplitsing		
1.5.7.1	Personeel	255	813
1.5.7.2	Overige	45.525	0
	<u>Overige vorderingen</u>	45.780	813
1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	16.099	96.132
1.5.8.2	Verstreckte voorschotten	0	0
1.5.8.3	Overlopende activa	0	427
	<u>Overlopende activa</u>	16.099	96.559
1.5.9.1	Stand per 1-1	-48.000	-47.000
1.5.9.2	Onttrekking	7.587	4.846
1.5.9.3	Vrijval / Dotatie	23.663	-5.846
	<u>Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid</u>	-16.750	-48.000

Voor een toelichting op de vorderingen verwijzen we naar de toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017.

Effecten en liquide middelen

1.7 Liquide middelen

	31-12-2017	31-12-2016
	EUR	EUR
1.7.1 Kasmiddelen	2.536	2.400
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	8.831.100	1.278.138
<u>Liquide middelen</u>	<u>8.833.636</u>	<u>1.280.538</u>

Voor een toelichting op de liquide middelen verwijzen we naar de toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017.

2.1 Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2017	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2017
	EUR	EUR	EUR	EUR
2.1.1 Algemene reserve	643.936	3.644.029		4.287.965
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)				0
<u>Eigen vermogen</u>	<u>643.936</u>	<u>3.644.029</u>	<u>0</u>	<u>4.287.965</u>
Uitsplitsing				
2.1.2.N Bestemmingsreserve personeel (T-2-systematiek)				
<u>Bestemmingsreserve (publiek)</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting enkelvoudig vermogen

Het enkelvoudig vermogen wijkt af van het geconsolideerde vermogen. De afwijking wordt veroorzaakt doordat er geconsolideerd wordt op basis van beslissende zeggenschap in de entiteiten, terwijl de stichting feitelijk geen kapitaalbelang in deze entiteiten heeft. Het verschil is als volgt:

(Bedragen in EUR)	31-12-2017	31-12-2016	Mutatie
Geconsolideerd vermogen	8.965.595	5.475.388	3.490.207
Enkelvoudig vermogen	4.287.965	643.936	3.644.029
Verschil	4.677.630	4.831.452	-153.822

Toelichting

Algemene reserve: het gehele eigen vermogen heeft een publiek karakter.

Voorzieningen

2.2 Voorzieningen		Stand per 1-1-2017	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31-12-2017	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	135.300	1.070.727	906.947	3.400	0	1.826.001	756.840	1.069.161
2.2.2	Voorziening verlieslatende contracten	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.3	Overige voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen		145.882	1.070.727	906.947	3.400	0	1.826.001	756.840	1.069.161

Voorziening voor jubileum

Er is een voorziening getroffen voor uitkeringen in verband met jubilea van onze personeelsleden. Het betreft de jubilea-uitkeringen voor een 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Per ultimo 2017 bedroeg deze voorziening € 26.400 (in 2015: € 29.800).

Voorziening voor wachtgeld

Dit betreft een voorziening voor uitkeringen op grond van de wachtgeldregeling. Per ultimo 2017 was de stand van deze voorziening € 1.799.601 (2016: € 1.635.822).

2.4 Kortlopende schulden

		31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
2.4.3	Crediteuren	270.435	198.212
2.4.4	OCW/EL&I	0	0
2.4.5	Schulden aan groepsmaatschappijen	4.430.595	376.125
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	750.029	381.957
2.4.8	Schulden ter zake van pensioenen	63.718	61.877
2.4.9	Overige kortlopende schulden	323.570	21.279
2.4.10	Overlopende passiva	1.191.262	1.743.426
	<u>Kortlopende schulden</u>	7.029.610	2.782.876

Uitsplitsing

2.4.7.1	Loonheffing	625.293	331.457
2.4.7.2	Omzetbelasting	-13	0
2.4.7.4	Overige belastingen	124.748	50.500
	<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>	750.029	381.957
2.4.10.1	Vooruit ontvangen college en cursusgelden	850.643	660.939
2.4.10.2	Vooruit ontvangen subsidies OCW/EL&I geoormerkt	0	0
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	340.620	448.569
2.4.10.8	Overige	0	633.918
	<u>Overlopende passiva</u>	1.191.262	1.743.426

Toelichting bij de enkelvoudige staat van baten en lasten 2017

Rijksbijdragen		2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
		EUR	EUR	EUR	EUR
3.1.1	Rijksbijdragen OCW/EL&I	9.451.033	9.162.398	10.069.222	8.362.772
3.1.2	Overige subsidies OCW/EL&I	6.135.800	5.225.000	4.214.429	4.281.011
<u>Rijksbijdragen</u>		15.586.833	14.387.398	14.283.651	12.643.783
Uitsplitsing					
3.1.1.1	OCW	9.451.033	9.162.398	10.069.222	8.362.772
3.1.2.1.1	Geoormerkte subsidies	0	0	155.625	0
3.1.2.2.1	Niet-geoormerkte subsidies	6.135.800	5.225.000	4.058.803	4.281.011
<u>Overige subsidies OCW</u>		6.135.800	5.225.000	4.214.429	4.281.011

3.3 College-, cursus-, les- en examengelden

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
3.3.2 Cursusgelden bve-sector	1.033.614	1.660.000	984.367	920.043
3.3.5 Examengelden	0	0	0	0
<u>College-, cursus-, les- en examengelden</u>	1.033.614	1.660.000	984.367	920.043

3.4 Baten in opdracht van derden

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
3.4.2 Contractonderzoek	0	0	0	0
3.4.3 Overige baten werk in opdracht van derden	0	0	0	0
<u>Baten in opdracht van derden</u>	0	0	0	0

Uitsplitsing

	Overige baten in opdracht van derden			
3.4.3.3	Overige baten in opdracht van derden	0	0	0
	<u>Overige baten in opdracht van derden</u>	0	0	0

3.5 Overige baten

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
3.5.2 Detachering personeel	0	998.323	220.400	0
3.5.6 Overige baten	1.208.577	890.000	587.588	1.186.211
<u>Overige baten</u>	1.208.577	1.888.323	807.987	1.186.211

4.1 Personeelslasten

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
4.1.1 Lonen en salarissen	5.209.596	7.650.971	8.071.790	7.223.571
4.1.2 Overige personele lasten	2.920.260	2.367.000	3.762.959	2.556.595
4.1.3 Af: uitkeringen	-33.202	0	-25.294	0
<u>Personeelslasten</u>	8.096.654	10.017.971	11.809.456	9.780.166
Uitsplitsing				
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	4.053.359	5.661.711	6.595.864	5.823.571
4.1.1.2 Sociale lasten	551.128	765.100	786.396	750.000
4.1.1.3 Pensioenpremies	605.109	1.224.160	689.530	650.000
<u>Lonen en salarissen</u>	5.209.596	7.650.971	8.071.790	7.223.571
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	1.070.727	0	1.745.064	175.000
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	305.588	878.000	761.286	1.065.000
4.1.2.3 Overig	1.543.945	789.000	1.256.610	1.316.595
<u>Overige personele lasten</u>	2.920.260	1.667.000	3.762.959	2.556.595

4.2 Afschrijvingen

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
4.2.1 Immateriële vaste activa	57.740	57.500	52.086	0
4.2.2 Materiële vaste activa	432.906	424.933	115.734	316.166
<u>Afschrijvingen</u>	490.647	482.433	167.821	316.166

4.3 Huisvestingslasten

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
4.3.1 Huur	1.111.914	842.000	300.222	1.112.000
4.3.3 Onderhoud	47.939	55.000	5.885	37.000
4.3.4 Energie en water	137.645	80.000	24.161	95.000
4.3.5 Schoonmaakkosten	214.968	161.000	31.117	63.000
4.3.6 Heffingen	9.453	18.000	1.175	15.000
4.3.7 Dotatie voorzieningen	0	0	0	0
4.3.8 Overige huisvestingslasten	65.016	594.000	1.334.654	289.121
<u>Huisvestingslasten</u>	1.586.935	1.750.000	1.697.215	1.611.121

4.4 Overige lasten

	2017	Begroot 2017	2016	Begroot 2016
	EUR	EUR	EUR	EUR
4.4.1 Administratie en beheerslasten	3.248.601	1.560.939	3.932.808	4.172.220
4.4.2 Inventaris en apparatuur	24.529	150.000	598.873	600.000
4.4.2 Leermiddelen	598.670	574.982	521.837	525.000
4.4.3 Dotaties overige voorzieningen	0	0	0	0
4.4.4 Overige	97.606	311.365	325.239	325.000
<u>Overige lasten</u>	3.969.406	2.597.286	5.378.757	5.622.220

Financieel en buitengewoon

5 Financiële baten en lasten

	2017 EUR	Begroot 2017 EUR	2016 EUR	Begroot 2016 EUR
5.1 Rentebaten	993	0	0	0
5.3 Rentelasten (-/-)	14.187	0	46	0
<u>Financiële baten en lasten</u>	15.181	0	-46	0

6 Belastingen

	2017 EUR	Begroot 2017 EUR	2016 EUR	Begroot 2016 EUR
<u>Belastingen (- / -)</u>	-56.535	-60.000	-15.000	-15.000

9 Buitengewoon resultaat

	2017 EUR	Begroot 2017 EUR	2016 EUR	Begroot 2016 EUR
<u>Buitengewoon resultaat</u>	0	0	0	0

hoofdstuk 9

0.	Inleiding	5
1.	Organisatie in ontwikkeling 2017	7
2.	Onderwijs in ontwikkeling	17
3.	Van markt naar aanbod	27
4.	Medewerkers in ontwikkeling	32
5.	Kwaliteitsborging	39
6.	Financiële verantwoording 2017	48
7.	Geconsolideerde jaarrekening	63
8.	Enkelvoudige jaarrekening	86
9.	Ondertekening	101
10.	Overige gegevens	103
11.	Bijlagen	107

9. ONDERTEKENING

Houten, 14 juni 2018

Stichting Vakinstelling SVO

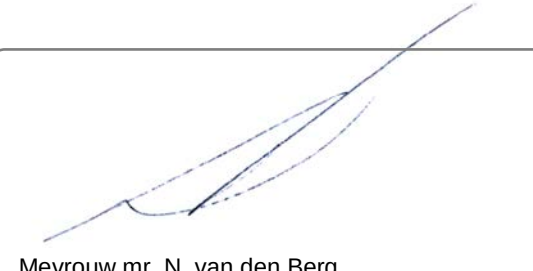

De heer drs. K.de Leest
Voorzitter College van Bestuur

Raad van Toezicht

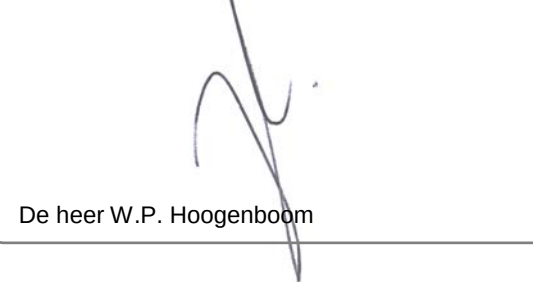
Mevrouw. C.K. Vinckers
Voorzitter

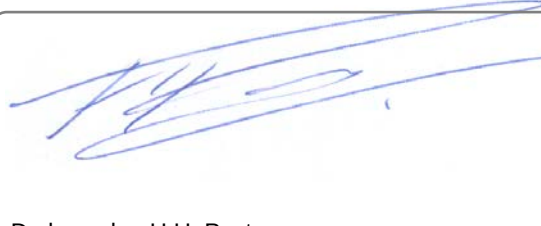
Mevrouw mr. N. van den Berg

Mevrouw mr. M. Hovenkamp

De heer W.P. Hoogenboom

De heer drs. H.H. Post

10

hoofdstuk

0.	Inleiding	5
1.	Organisatie in ontwikkeling 2017	7
2.	Onderwijs in ontwikkeling	17
3.	Van markt naar aanbod	27
4.	Medewerkers in ontwikkeling	32
5.	Kwaliteitsborging	39
6.	Financiële verantwoording 2017	48
7.	Geconsolideerde jaarrekening	63
8.	Enkelvoudige jaarrekening	86
9.	Ondertekening	101
10.	Overige gegevens	103
11.	Bijlagen	107

10. OVERIGE GEGEVENS

10.1 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Vakinstelling SVO

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Vakinstelling SVO te Houten gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Vakinstelling SVO op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn deze in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2017;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2017;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Vakinstelling SVO zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle -informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Utrecht, 22 juni 2018
Ernst & Young Accountants LLP

M.A. Brandhorst MSc RA

11

hoofdstuk

0.	Inleiding	5
1.	Organisatie in ontwikkeling 2017	7
2.	Onderwijs in ontwikkeling	17
3.	Van markt naar aanbod	27
4.	Medewerkers in ontwikkeling	32
5.	Kwaliteitsborging	39
6.	Financiële verantwoording 2017	48
7.	Geconsolideerde jaarrekening	63
8.	Enkelvoudige jaarrekening	86
9.	Ondertekening	101
10.	Overige gegevens	103
11.	Bijlagen	107

11. BIJLAGEN

11.1 Nevenfuncties raad van toezicht en college van bestuur

RAAD VAN TOEZICHT	(NEVEN) FUNCTIES
Mw. C.K. Vinckers (voorzitter)	Bestuurslid Commissie Vorming en Toerusting Protestantse Gemeente Houten Bestuurslid Stichting Steunfonds Open Oecumenische School voor Voortgezet Onderwijs Houten
Mw. Mr. N. van den Berg	Bestuurslid stichting pensioenfonds Ballast Nedam Bestuurslid/secretaris stichting pensioenfonds Astellas Bestuurslid stichting bedrijfstakpensioenfonds Waterbouw Voorzitter paritaire commissie functiewaardering in de schoonmaakbranche Penningmeester stichting BHC Diverse bestuursfuncties Doopsgezind NL: St. Beheer VDGA, Mennofund, ADS, Rozenhofje
Dhr. drs. J.H.G. Goebbels (lid tot 15.12.2017)	Voorzitter Centrale Organisatie voor de Vleessector Voorzitter Vereniging voor de Nederlandse Vleeswarenindustrie Bestuurslid Centraal Bureau Slachtveeverzekering Vice voorzitter Union Européenne du Commerce du Bétail et de la Viande Bestuurslid Stichting Fonds Collectieve Belangen Vleeswarenindustrie Stichting Aanvullende Voorzieningen Vleesgroothandel en Exportslachterijen Vice voorzitter The Liaison Centre for the Meat Processing Industry in the European Union Bestuurslid VNO NCW Voorzitter Stichting Vlees.nl Bestuurslid Stichting Fonds Collectieve Belangen Vlees
Dhr. W.P. Hoogenboom	Algemeen directeur Koninklijke Nederlandse Slagers (KNS) Voorzitter Expertisecentrum voor het Slagersambacht Bestuurslid Stichting CBS Comore Bestuurslid Stichting InVersNed Bestuurslid Vereniging Detailhandel Nederland Bestuurslid Stichting Pensioenfonds voor het Slagersbedrijf Bestuurslid Stichting Vrijwillig Uittreden Slagersbedrijf (STIVUS) Bestuurslid Stichting Vormings- en Ontwikkelingsfonds Slagersbedrijf (VOS) Bestuurslid Stichting Opleidingsfonds Vleesverwerkende en -Bewerkende Bedrijven (Sovvb) Bestuurslid Stichting SAS Zorgportaal Bestuurslid Stichting Aanvullende Voorziening Arbeidsongeschiktheid Slagersbedrijf (SAVAS) Bestuurslid Stichting Aanvullingsfonds voor het Slagersbedrijf (SAS 1) Bestuurslid Stichting Daan Schop Bestuurslid MKB Nederland Nationale Winkelraad Bestuurslid MKB Nederland Algemeen Bestuur Voorzitter Vereniging van Zelfslachtende slagers
Mw. Ir. M. Hovenkamp (lid per 14.12.2017)	Voorzitter Bewonersorganisatie in Hillegersberg Lid VMT-contactgroep Wetgeving & Toezicht (VMT-CWT)
Dhr. drs. H.H. Post	Voorzitter Raad van Bestuur Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs Bestuurslid VO-raad Lid algemeen bestuur FOKOR
COLLEGE VAN BESTUUR	(NEVEN) FUNCTIES
Dhr. drs. K. de Leest (voorzitter CVB)	Lid Raad van Toezicht Stichting Onderwijsgroep Amersfoort

11.2 Gebruikte afkortingen

Afkorting Verklaring

AD	Associate Degree
AGF	Aardappelen, groenten en fruit
BBL	Beroeps Begeleidende Leerweg
BIO	Bekwaamheid in het Onderwijs
BOL	Beroeps Opleidende Leerweg
BPV	Beroepspraktijkvorming
BVE	Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie
CCB	Culinair Centrum Beverwijk
CGO	Competentie Gericht Onderwijs
CRM	Customer Relationship Management
CVB	College van Bestuur
EL&I	Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
ELO	Elektronische leeromgeving
EVC	Eerder Verworven Competenties
FTE	Fulltime equivalent
FUWA	Functiewaardering
HA	Horeca Academie
HKS	Herziene Kwalificatiestructuur
HR	Human Resources
IT	Informatie Technologie
IVA	Immateriële vaste activa
JOB	Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs
LL	Langlopend
MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs
MVA	Materiële vaste activa
OB	Onderwijspersoneel
OBP	Ondersteunend en beheerspersoneel
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OR	Ondernemingsraad
PBB	Projectbureau Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
PDCA	Cyclus van Plan, Do, Check en Act
POP	Persoonlijk Ontwikkel Plan
RvT	Raad van Toezicht
SBB	Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
VO	Voortgezet onderwijs
VSV	Vroegtijdig schoolverlaters
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector